Krajevne novice

Glasilo občine Šmartno pri Litiji

Junij 2016

Letnik 1, številka 4

ISSN 2463-8579

Iz tokratne vsebine:

Po zborih krajanov

Ko pišem te vrstice, je za mano (nami) že večina letošnjih zborov po krajevnih skupnostih, **stran 3**

Pogovor z Joži Vovk, direktorico Javnega zavoda Bogenšperk

V uredništvu Krajevnih novic smo se odločili, da k tokratnemu pogovoru povabimo direktorico Javnega zavoda Bogenšperk, go. Joži Vovk, **stran 7–8**

Z rastlinami skozi poletje

Pred nami so poletni meseci in z njimi dopusti, izleti v naravo, poletni pikniki, in kar je še takih dejavnosti v naravi, **stran 12–13**

Čistilna akcija Šmartno 2016

Šmarsko gasilsko društvo je v skladu s svojim programom dela v soboto 2. 4. 2016 organiziralo čistilno akcijo, **stran 18**

Turizem smo ljudje

Avtor prispevka: Rajko Meserko, župan

V teh dneh sem se pogosto srečeval z besedo turizem. Včasih smo rekli, da smo turizem ljudje. To je potrdil tudi letošnji Vikend odprtih vrat naše občine. Dogodki, prireditve, obiski so se nizali na različnih koncih naše občine. Z veseljem ugotavljamo, da je bil letošnji obisk boljši od lanskega, k čemur je prispevalo tudi lepo vreme. Tudi odziv obiskovalcev je navdušujoč.

Za nameček sem se na Bogenšperku v zadnjem tednu maja sestal s svetniki in pripravljavci strategije turizma v občini, da bi se z njimi pogovoril o perspektivi, možnostih in željah za razvoj občine, s poudarkom na turizmu.

Da, pričakovanja so velika. Realizacija teh pričakovanj pa je odvisna predvsem od osebne iniciative posameznikov. Zato naj bo te čim več! Predvsem pa želim, da bi nas družile velike želje in ambicije, da postanemo občina s slovesom, ki jo bodo vsi želeli obiskati.

Spoštovane in spoštovani,
junij je ponosen mesec, v svojem bistvu nosi praznik vseh Slovencev. Pred četrt stoletja smo si izborili samostojnost. Ob 25. obletnici dneva državnosti se zahvaljujem vsem Vam, ki ste sodelovali in prispevali k udejanjanju te goreče želje Slovencev.

Dan državnosti, dan radosti in ponosa! V svojo državo smo položili vsa svoja upanja in pričakovanja, svoj človeški in državljanski pogum, samospoštovanje in ponos.

Zato vsem želim prijetno in zavedno praznovanje dneva državnosti.

Hkrati pa nam vsem želim, da si naberemo novih moči, da bomo jesen začeli še z večjim zanosom.

Občina Šmartno pri Litiji
Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji
Elektronski naslov: info@smartno-litija.si
Telefon: 01 896 27 70
Faks: 059 097 480

Uradne ure
Ponedeljek: 8.00–12.00 in 13.00–15.00
Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.00–13.00
Uradne ure župana so po dogovoru, zaželena je predhodna najava na telefonsko številko 01 896 27 70.

Glasilo občine Šmartno pri Litiji
Krajevne novice
Prispevke in oglase za naslednjo številko Krajevnih novic, ki bo izšla avgusta 2016, pričakujemo najkasneje do srede, 20. 7. 2016, na elektronski naslov uredništva: urednistvo@krajevne-novice.si. Članke, prejete po tem datumu, bomo objavili v okviru možnosti. Avtorje prispevkov in naročnike oglasov naprošamo, naj pri svojem pisanju in oblikovanju upoštevajo navodila, ki so objavljena na spletni strani občine.

Izdajatelj: Občina Šmartno pri Litiji

Odgovorni urednik: Jernej Kotar

Uredniški odbor: Katarina Kragelj, France Vidic, Sašo Goršek, Domen Merzel in Matjaž Hostnik

Jezikovni pregled: Janoš Železnik

Naslovna fotografija: Grad Bogenšperk

Foto: arhiv JZB

Grafična priprava in tisk:
Linea AV d. o. o., Graška c. 35, 1270 Litija, GSM: 041 595 870, elektronski naslov: linea.av@siol.net, www.linea-av.si

Glasilo izhaja v nakladi 1800 izvodov in je brezplačno.

ISSN 2463-8579

Po zborih krajanov

Avtor prispevka: Peter Avbelj

Spoštovane, spoštovani!
Ko pišem te vrstice, je za mano (nami) že večina letošnjih zborov po krajevnih skupnostih (KS). Kaj reči o tem mehanizmu lokalne samouprave. Ali je res posrečena pravna rešitev, ki pomeni možnost dejanskega soodločanja občanov (imenovanje svetov KS), ali je zgolj sestanek, na katerem občani lahko izrazijo svoje nestrinjanje z občinsko politiko, ali pa je za slednjo preizkus, kako volivci gledajo na njene dosežke ali spodrsljaje?

Po že videnem ne morem pritrditi nobeni izmed naštetih možnosti, še najbolj se kaže četrta: tovrstni zbori pokažejo dejanske razvojne potrebe po posameznih ožjih občinskih delih, obenem pa so merilo zanimanja za (lokalno) politiko. Če glede slednjega zgolj na kratko navržem že znano: "To smo že videli". Apatija do politike, ki je vidna na državni ravni, je dosegla tudi najbolj odmaknjene kotičke podalpske dežele. Vseeno pa je občinska garnitura pri razvojnih potrebah dobila povratno informacijo, kaj krajani pričakujejo od tistih, ki odločajo na Tomazinovi 2. Daleč na prvem mestu so seveda ceste (modernizacija in odkupi zemljišč). Če bi slednje stehtali, torej pretvorili v denarni znesek, bi ugotovili, da bi morali za te posege nameniti blizu 10 milijonov evrov – dva letna občinska proračuna. Če je slednje glede na trenutno stanje občinskih financ uresničljivo kvečjemu v 20 letih in zato hkrati priročen izgovor v smislu "saj bi, a ni kje vzeti", pa so ostale potrebe naših občanov v obsegu, za katerega ne potrebujemo tistega klasičnega izgovora – ni denarja. Predvsem pa si občani za razliko od prvih dvanajstih let delovanja občine želijo, da se jih obravnava kot občane, da se jim prisluhne in ne ignorira ter da se jih ne odpravi s plehkimi izgovori in obljubami, ki ostanejo zgolj to ali pa se pozabijo, peticije in prošnje pa izgubijo.
Ko bomo dosegli to stopnjo zaupanja, se bomo lažje identificirali z občino, posledično pa bodo ožji deli občine v obliki svetov krajevnih skupnosti ponovno zaživeli, saj bodo naši občani videli, da se njihov glas sliši. Do takrat (torej dobri dve leti) pa je na nas – trenutni občinski garnituri – da to zaupanje vzpostavimo, sicer bodo predvidene spremembe (nov občinski statut) v načinu imenovanja svetov po ožjih lokalnih organih ostale le točka na papirju, kot je to za zbore krajanov veljalo do sedaj. Izziv več, da z malimi ukrepi naredimo velike korake k temu, da bomo občani ponosni, da smo del šmarske deželice.

Občinski proračun – odraz razvojne strategije

Avtorica prispevka: Karmen Sadar

K pisanju me je spodbudil članek Petra Avblja, šmarskega svetnika in podžupana, v drugi številki Krajevnih novic. Kljub obsežnosti članka je v njem kar nekaj nenatančnosti, ki pa lahko pri bralcu – nepoznavalcu – pustijo napačen vtis. Ker verjamem, da to ni bil namen pisca omenjenega članka, bom kot ena izmed pripravljavk proračuna (in kot občanka) skušala biti malce bolj nazorna. Ne nazadnje imamo občanke in občani pravico do točnih podatkov.

Odlok o proračunu občine je eden najpomembnejših dokumentov, saj predpisuje, koliko financ bo občina imela in za kaj jih bo porabila. Predlog proračuna pripravi občinska uprava skupaj z županom, občinskemu svetu pa ga v potrditev predlaga župan. Proračun za leto 2016 je bil sprejet z absolutnim konsenzom, saj ga je podprlo vseh 16 svetnikov. To je dobro, saj nakazuje, da je proračun vendarle pripravljen transparentno oziroma po domače: za vsakega nekaj.
Zdaj pa k že prej omenjenim nenatančnostim, ki najbolj bodejo v oči. Najprej je dobro vedeti, da skoraj tri četrtine proračunskih sredstev občina porabi za zakonsko predpisane obveznosti (npr. šolstvo in predšolska vzgoja, šolski prevozi, socialni transferji ...) oziroma za izvajanje s strani države določenih nalog.
Dobrih 390 tisočakov ni namenjenih zgolj plačam šmarskih občinskih uslužbencev, ampak tudi skupni občinski upravi občin Šmartno pri Litiji, Litija, Ivančna Gorica in Dol pri Ljubljani (inšpektorat, redarstvo) ter nakupu opreme in vsem materialnim stroškom, ki omogočajo delovanje obeh uprav. Mimogrede, povečanje sredstev za plače v upravi gre na račun nove sistemizacije, sprejete 2015, in z zakonom sproščenih napredovanj javnih uslužbencev.
Osnovnemu šolstvu je namenjenih 378 tisočakov, pri tem pa ne gre samo za materialne stroške in tehnične izboljšave šole s podružnicami, ampak je zajeten del sredstev (210.000 €) predviden za energetsko sanacijo podružnične šole v Veliki Kostrevnici.
Za delovanje Javnega zavoda Bogenšperk je namenjenih dobrih 122.000 €, znotraj tega pa je predvidenih 24.000 € za sofinanciranje evropskega projekta – če projekt ne bo odobren, bodo sredstva z rebalansom proračuna porabljena za druge namene.
Občinski svetniki so bili primorani zmanjšati sejnine in pravilnik uskladiti z Zakonom o uravnoteženju javnih financ (ZUJF). Morda pa gre dodati še, da je prikazani bruto znesek nadomestila podžupanu njegov mesečni prihodek, kar na letni ravni znaša 11.258,52 € (glede na to, da se vsi podatki primerjajo na letni ravni).
Ker nas razmere na državni ravni (zmanjševanje sredstev občinam) silijo k varčevanju, je bilo pri sestavi proračuna za leto 2016 potrebne veliko modrosti. Da pa vse le ni tako črno, kaže podatek, da so letos v proračunu višja sredstva za izvajanje kulturnih programov v ljubiteljski kulturi, česar se šmarski kulturniki prav gotovo veselijo.

Popravek

V zadnji številki Krajevnih novic je bil objavljen članek z naslovom Nova oblast je pa vse podražila ..., avtorja Petra Avblja, v katerem je zapisano, da je omrežnina za odvajanje komunalne odpadne vode v celoti subvencionirana. Občinski svet je v decembru 2015 sprejel naslednji sklep: Občinski svet Občine Šmartno pri Litiji potrjuje subvencijo cene omrežnine odvajanja komunalne odpadne vode v višini 69 %. Subvencija se uveljavi s 1. 1. 2016. Subvencijo se nameni gospodinjstvom in izvajalcem nepridobitnih dejavnosti.

Občinska uprava

Poročilo o spremljanju skladnosti in zdravstvene ustreznosti pitne vode za leto 2015 na sistemih oskrbe s pitno vodo v upravljanju KSP Litija d. o. o.

Avtor prispevka: KSP Litija, d. o. o.

Javno podjetje Komunalno stanovanjsko podjetje Litija d. o. o. (v nadaljevanju: upravljavec) zagotavlja nadzor nad skladnostjo in zdravstveno ustreznostjo pitne vode v okviru notranjega nadzora na vseh sistemih javne oskrbe s pitno vodo, s katerimi upravlja. Notranji nadzor je vzpostavljen na osnovah HACCP načrta, ki omogoča prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih tveganj, ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi, in določa izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavljanje stalnega nadzora na tistih mestih (Kritičnih Kontrolnih Točkah – KKT – in kontrolnih točkah – KT) v oskrbi s pitno vodo, kjer se tveganja lahko pojavijo. Sestavni del HACCP načrta je tudi Program odvzema vzorcev pitne vode. Število pregledov in število odvzetih vzorcev pitne vode v posameznem oskrbovalnem sistemu je prilagojeno povprečni dnevni porabi pitne vode. Storitev odvzema vzorcev pitne vode in nadaljnje preiskave je v letu 2015 izvajal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, s katerim ima upravljavec sklenjeno pogodbo.

Poleg notranjega nadzora pa ministrstvo, pristojno za zdravje, zagotavlja spremljanje pitne vode – monitoring, s katerim se preverja, ali pitna voda izpolnjuje zahteve **Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/04, 92/06 in 25/09) (v nadaljevanju: Pravilnik o pitni vodi),** zlasti zahteve za mejne vrednosti parametrov, določene v Prilogi I Pravilnika o pitni vodi. Nosilec monitoringa v letu 2015 je bil Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), izvajalec pa Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH).

Poročilo za leto 2015 po posameznih sistemih za oskrbo s pitno vodo podajamo v skrajšani obliki. Poročila v daljši obliki, skupaj z rezultati mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preizkušanj za posamezne vodovodne sisteme, pa so dostopna na spletni strani upravljavca: www.ksp-litija.si.

Zdravstveno ustreznost in skladnost pitne vode s Pravilnikom o pitni vodi smo ocenili na podlagi opravljenih terenskih meritev, mikrobioloških preizkušanj in fizikalno-kemijskih preizkušanj odvzetih vzorcev pitne vode v posameznem oskrbovalnem sistemu.

1. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Litija - Šmartno

Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Litija - Šmartno se napaja iz dveh drenažnih vodnih virov na lokaciji Gozd - Reka in vrtine Gozd - Reka, znotraj katerih so vrednosti preizkušenih parametrov v pitni vodi približno enake. Poleg zajetij v Gozd - Reka pa sistem lahko napajamo tudi iz vodnjaka ob Ljubljanski cesti v Litiji. Slednji vodni vir je pod stalnim nadzorom, čeprav služi kot nadomestni vodni vir. Ime oskrbovalnega območja je Litija - Šmartno. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema Litija - Šmartno oskrbuje 8.490 uporabnikov v naseljih Litija, Šmartno, Breg, Tenetiše in Zgornji Log. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 447.136 m³, torej v povprečju 1.225 m³ dnevno.

Dezinfekcija pitne vode se opravlja s plinskim klorom. Vsebnost prostega preostalega klora na iztoku vode iz vodohrana stalno merimo z avtomatskim merilcem klora, kar omogoča večji nadzor in odpravo morebitnih odstopanj v najkrajšem možnem času. Poleg avtomatskega merjenja vsebnosti prostega klora pa redne meritve izvajamo tudi s prenosnim kolorimetrom in rezultati merjenj na odjemnih mestih se gibljejo med 0,20 in 0,40 miligramov prostega klora na liter vode. Drugi postopki priprave pitne vode v tem sistemu niso potrebni.

V letu 2015 je bilo v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Litija - Šmartno opravljeno 10 pregledov, pri čemer je bilo skupaj odvzetih 41 vzorcev pitne vode za nadaljnje mikrobiološke preiskave in 2 vzorca za fizikalno-kemijska preizkušanja. Vsi vzorci so bili glede na obseg in rezultate izvršenih preiskav skladni z določili Pravilnika o pitni vodi oziroma rezultati niso presegali dovoljenih mejnih koncentracij.

V okviru državnega monitoringa v letu 2015 so rezultati opravljenih mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preizkušanj vseh odvzetih vzorcev pitne vode izkazovali skladnost s Pravilnikom o pitni vodi.

Na splošno lahko ocenimo, da je bila pitna voda v omrežju sistema za oskrbo s pitno vodo Litija - Šmartno v letu 2015 glede na navedene ugotovitve in v danem obsegu opravljenih mikrobioloških in fizikalno-kemijskih preizkušanj zdravstveno ustrezna, oskrba z vodo pa varna.

2. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Primskovo

Vodovodni sistem Primskovo se napaja iz vrtine DV-1/06. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 240 uporabnikov v naseljih Zagrič, Gornji in Dolnji Vrh, Sevno, Gradišče in Poljane. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 7.083 m³, torej v povprečju 20 m³ dnevno. Načrpana voda se vodi preko oglenega filtra, ki uspešno odstranjuje desetilatrazin. Dezinfekcija vode se na tem sistemu ne opravlja.

V letu 2015 sta bila v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Primskovo opravljena dva pregleda, pri čemer je bilo za mikrobiološka preizkušanja odvzetih 8 vzorcev pitne vode. Za fizikalno-kemijska preizkušanja smo v okviru notranjega nadzora letu 2015 odvzeli 2 vzorca pitne vode, in sicer pred pripravo in po pripravi pitne vode. Vzorci vode **po pripravi** so bili glede na opravljena preizkušanja skladni z zahtevami Pravilnika o pitni vodi. Vzorci vode so bili preiskani na osnovne kemijske parametre in na prisotnost pesticidov s poudarkom na atrazinu in desetilatrazinu.

V okviru državnega monitoringa sta bila odvzeta dva vzorca vode za mikrobiološka in osnovna fizikalno-kemijska preizkušanja in oba vzorca sta izkazovala skladnost s Pravilnikom o pitni vodi.

Glede na opravljene terenske meritve, organoleptične lastnosti (videz in vonj) ter glede na rezultate opravljenih kemijskih in mikrobioloških preizkušanj v letu 2015 ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v javnem sistemu za oskrbo s pitno vodo Primskovo varna, kljub temu, da so nekateri vzorci pitne vode zaradi prisotnosti koliformnih bakterij v manjšem številu, ki še ne predstavljajo tveganja za zdravje uporabnikov, izkazovali neskladnost.

3. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Vintarjevec - Dom Tisje

Vodovodni sistem Vintarjevec - Dom Tisje se napaja iz zajetja Vintarjevec. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 80 uporabnikov v delu naselja Črni Potok, Podroje in delu naselja Vintarjevec ter dom starejših občanov – Dom Tisje. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 12.512 m³, torej povprečno 36 m³ dnevno. Od oktobra 2014 se na sistemu izvaja dezinfekcija pitne vode z natrijevim hipokloritom. Vsebnost prostega preostalega klora se na izlivkah uporabnikov giblje med 0,1 in 0,3 mg/l vode.

V letu 2015 sta bila v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Vintarjevec - Dom Tisje opravljena dva pregleda, pri čemer je bilo odvzetih 6 vzorcev pitne vode za mikrobiološka preizkušanja in 1 vzorec za fizikalno-kemijska preizkušanja.

Vsi vzorci so bili glede na obseg in rezultate izvršenih preiskav skladni z določili Pravilnika o pitni vodi oziroma rezultati niso presegali dovoljenih mejnih koncentracij.

V okviru državnega monitoringa sta bila odvzeta dva vzorca vode za mikrobiološka in osnovna fizikalno-kemijska preizkušanja in oba vzorca sta izkazovala skladnost s Pravilnikom o pitni vodi.

Glede na rezultate opravljenih kemijskih in mikrobioloških preizkušanj v letu 2015 ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v javnem sistemu za oskrbo s pitno vodo Vintarjevec - Dom Tisje varna.

4. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Kostrevnica - Obla Gorica

Vodovodni sistem Kostrevnica - Obla Gorica se napaja iz vrtine Kostrevnica Jelša (J-1/96). S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 750 uporabnikov v naseljih Velika Kostrevnica, Mala Kostrevnica, Lupinica, Dvor, Jelša, Liberga, Preska nad Kostrevnico, Ježni Vrh, Obla Gorica in Stara Gora. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 29.782 m³, torej povprečno 85 m³ dnevno. Dezinfekcija vode se na tem sistemu ne izvaja.

V letu 2015 sta bila v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Kostrevnica - Obla Gorica opravljena dva pregleda, pri čemer je bilo odvzetih 6 vzorcev pitne vode, za nadaljnje mikrobiološke preiskave in 1 vzorec za osnovna fizikalno-kemijska preizkušanja. Vsi vzorci so bili glede na obseg in rezultate izvršenih preiskav skladni z določili Pravilnika o pitni vodi oziroma rezultati niso presegali dovoljenih mejnih koncentracij.

V okviru državnega monitoringa je bilo odvzetih 5 vzorcev vode za mikrobiološka in osnovna fizikalno-kemijska preizkušanja in vsi vzorci so izkazovali skladnost s Pravilnikom o pitni vodi.

V okviru državnega monitoringa je bil v sistemu javne oskrbe s pitno vodo Kostrevnica - Obla Gorica odvzet 1 vzorec pitne vode za nadaljnja kemijska preizkušanja – razširjena kemija. Rezultat fizikalno-kemijskih preizkušanj je glede na obseg preizkušanj izkazoval skladnost s Pravilnikom o pitni vodi.

Glede na rezultate opravljenih kemijskih in mikrobioloških preizkušanj v letu 2015 ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v javnem sistemu za oskrbo s pitno vodo Kostrevnica - Obla Gorica varna.

5. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Gradiške Laze - Spodnja Jablanica

Vodovodni sistem Gradiške Laze - Spodnja Jablanica se napaja iz zajetja Kamnolom. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 210 uporabnikov v naseljih Spodnja Jablanica in Gradiške Laze. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 9.998 m³, torej povprečno 28 m³ dnevno. Dezinfekcija vode se na tem sistemu ne opravlja.

V letu 2015 je bil v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Gradiške Laze - Spodnja Jablanica opravljen en pregled, pri čemer so bili odvzeti 4 vzorci pitne vode, za nadaljnje mikrobiološke preiskave in 1 za redna fizikalno-kemijska preizkušanja. V okviru državnega monitoringa sta bila odvzeta 2 vzorca pitne vode za mikrobiološka in fizikalno-kemijska preizkušanja.

Vsi vzorci so bili glede na obseg in rezultate izvršenih preiskav skladni z določili Pravilnika o pitni vodi oziroma rezultati niso presegali dovoljenih mejnih koncentracij.

Glede na rezultate opravljenih kemijskih in mikrobioloških preizkušanj v letu 2015 ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v javnem sistemu za oskrbo s pitno vodo Gradiške Laze - Spodnja Jablanica varna.

6. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Račica - Štanga

Vodovodni sistem Račica - Štanga se napaja iz zajetja Hruševa draga – vodnjak Račica. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 170 uporabnikov v naseljih Račica in Velika Štanga. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 6.774 m³, torej povprečno 19 m³ dnevno. Dezinfekcija vode se na tem sistemu ne opravlja.

V letu 2015 je bil v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Račica - Štanga opravljen en pregled, pri čemer je bilo odvzetih 5 vzorcev pitne vode, za nadaljnje mikrobiološke preiskave in 1 vzorec za fizikalno-kemijska preizkušanja. Vsi vzorci so bili glede na obseg in rezultate izvršenih preiskav skladni z določili Pravilnika o pitni vodi oziroma rezultati niso presegali dovoljenih mejnih koncentracij.

V okviru državnega monitoringa sta bila odvzeta 2 vzorca za mikrobiološke preiskave, od katerih je 1 vzorec izkazoval prisotnost koliformnih bakterij. Rezultati fizikalno-kemijskih preizkušanj so glede na obseg preskušanj izkazovali skladnost s Pravilnikom o pitni vodi.

Glede na rezultate opravljenih kemijskih in mikrobioloških preizkušanj v letu 2015 ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v javnem sistemu za oskrbo s pitno vodo Račica - Štanga kljub enemu neskladnemu vzorcu varna. Neskladnost je bila zaradi prisotnosti koliformnih bakterij (3 CFU/100 ml), ki pa v manjšem številu ne predstavljajo večjega tveganja za zdravje uporabnikov.

7. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Leskovica - Vrata

Vodovodni sistem Leskovica - Vrata se napaja iz zajetja Leskovica na izviru Temenice. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 106 uporabnikov v naseljih Leskovica in Vrata. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 4.510 m³, torej povprečno 13 m³ dnevno. V septembru 2014 je bila na tem sistemu uvedena dezinfekcija pitne vode z natrijevim hipokloritom, ki se je izvajala tudi v letu 2015. Vsebnost prostega preostalega klora na izlivkah uporabnikov se je gibala med 0,1 in 0,3 mg/l vode.

V letu 2015 je bil v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Leskovica - Vrata opravljen en pregled, pri čemer so bili odvzeti 3 vzorci pitne vode za nadaljnje mikrobiološke preiskave in 1 vzorec za osnovna fizikalno-kemijska preizkušanja.

V okviru državnega monitoringa sta bila odvzeta 2 vzorca vode za nadaljnja mikrobiološka in fizikalno-kemijska preizkušanja na osnovne parametre.

Vsi vzorci so bili glede na obseg in rezultate izvršenih preiskav skladni z določili Pravilnika o pitni vodi oziroma rezultati niso presegali dovoljenih mejnih koncentracij, torej ocenjujemo, da je bila oskrba s pitno vodo v javnem sistemu za oskrbo s pitno vodo Leskovica - Vrata varna.

8. Javni sistem za oskrbo s pitno vodo Vintarjevec – vas

Vodovodni sistem Vintarjevec – vas je bil prenesen v upravljanje 1. 1. 2015. Vodovodni sistem se napaja iz zajetja Riharjevec. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 150 uporabnikov v naselju Vintarjevec. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 6.045 m³, torej povprečno 17 m³ dnevno. S prenosom v upravljanje je bila na tem sistemu uvedena dezinfekcija pitne vode z natrijevim hipokloritom. Dezinfekcija je bila zaradi neskladnih vzorcev pitne vode načrtovana že pred prenosom v upravljanje javnemu podjetju.

V letu 2015 sta bila v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Vintarjevec – vas opravljena dva pregleda, pri čemer je bilo odvzetih 7 vzorcev pitne vode za nadaljnje mikrobiološke preiskave. Dva odvzeta vzorca sta izkazovala neskladnost s Pravilnikom o pitni vodi. V okviru državnega monitoringa pa sta bila odvzeta 2 vzorca, od katerih je 1 izkazoval neskladnost.

Za fizikalno-kemijska preizkušanja smo v okviru notranjega nadzora odvzeli 1 vzorec pitne vode za redna kemijska preizkušanja in THM (trihalometane – možni stranski produkti kloriranja), ki je bil glede na opravljena preizkušanja skladen z zahtevami Pravilnika o pitni vodi. V okviru državnega monitoringa je bil odvzet en vzorec in je glede na obseg preizkušanj prav tako izkazoval skladnost.

Na osnovi rezultatov opravljenih kemijskih in mikrobioloških preizkušanj v letu 2015 ocenjujemo, da oskrba s pitno vodo v javnem sistemu za oskrbo s pitno vodo Vintarjevec – vas v letu 2015 še ni bila dovolj varna. Javno podjetje je ukrep prekuhavanja, ki je bil uveden že pred prenosom v upravljanje, preklicalo v decembru 2015.

9. Sistem za oskrbo s pitno vodo Grilovec

KSP Litija d. o. o. upravlja tudi vodovod Grilovec, ki ne izpolnjuje kriterijev za javni vodovod, torej ne oskrbuje 50 prebivalcev niti dnevna distribuirana količina pitne vode ne dosega 10 m³. Vodovodni sistem Grilovec se napaja iz zajetja Martin potok. S pitno vodo se iz vodovodnega sistema oskrbuje 40 uporabnikov naselja Podroje. V letu 2015 je distribucija pitne vode na oskrbovalnem območju znašala 1.924 m³, torej povprečno 5,5 m³ dnevno. V letu 2015 je bil v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Grilovec opravljen en pregled, pri čemer so bili za nadaljnje preiskave odvzeti 3 vzorci pitne vode. Rezultati mikrobioloških preizkušanj so izkazovali prisotnost koliformnih bakterij, ki v manjšem številu še ne predstavljajo tveganja za zdravje uporabnikov. V okviru državnega monitoringa se vzorci vode ne odvzemajo.

Javni razpis

za garancije za bančne kredite mikro, malim in srednje velikim podjetjem v okviru Regijske garancijske sheme v Osrednjeslovenski regiji

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) je v sodelovanju s Slovenskim regionalno razvojnim skladom objavila Javni razpis za bančne kredite oziroma dodeljevanje garancij, namenjenih gospodarskim subjektom, ki delujejo in vlagajo na območju občin statistične regije Osrednja Slovenija. Statistična regija obsega naslednje občine: **Borovnica, Brezovica, Dobrepolje, Dobrova - Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, MO Ljubljana, Logatec, Log - Dragomer, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika.**

Na razpis se lahko prijavijo **mikro, male in srednje velike gospodarske družbe, samostojni podjetniki ter zadruge,** ki imajo sedež podjetja ali njegov registriran del (poslovno enoto) na upravičenem območju in so na dan oddaje vloge registrirani po Zakonu o gospodarskih družbah ali po Zakonu o zadrugah, oziroma fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, vpisano v drug ustrezen register. Upravičeni prijavitelji so tudi **socialna podjetja,** ki so status socialnega podjetja pridobila po Zakonu o socialnem podjetništvu in ustrezajo predhodnim določbam tega odstavka.

Iz garancijskega sklada se bodo izdajale **garancije v višini 50 % vrednosti kredita,** preostalo polovico kredita pa zavaruje banka po svojih pogojih. **Najvišji znesek kredita je 150.000 EUR, najvišji znesek odprtih garancij na upravičenca pa 120.000 EUR.** Predmet prijavljenega projekta so naložbe v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva in obratovalni stroški v povezavi s prijavljenim projektom, vendar največ 20 % vrednosti kredita.

Rok za prijavo je odprt od dneva objave v Uradnem listu RS (8. 4. 2016) do porabe sredstev oziroma najpozneje do 15. 5. 2018. Vloge (obrazci in priloge) je potrebno poslati s priporočeno pošiljko po pošti ali osebno oddati na naslov RRA LUR, Tehnološki park 19, 1000 Ljubljana.

Javni razpis je objavljen na: **http://www.rralur.si/sl/projekti/regijska-garancijska-shema-v-osrednjeslovenski-regiji**

V času odprtja razpisa se lahko za dodatne informacije obrnete na RRA LUR, tel: 01 306 19 02, oziroma na e-naslov: roman.medved@ljubljana.si.

Razpisi Občine Šmartno pri Litiji

Občina Šmartno pri Litiji objavlja terminski plan objave javnih razpisov za leto 2016 za naslednje programe:

Javni razpis za sofinanciranje programov letovanja otrok iz občine Šmartno pri Litiji v letu 2016	Že odprt, rok prijave: 20. 6. 2016
Javni razpis za sofinanciranje socialnih, zdravstvenih in humanitarnih dejavnosti v občini Šmartno pri Litiji v letu 2016	Že odprt, rok prijave: 24. 6. 2016
Javni razpis za sofinanciranje programov na področju športa v občini Šmartno pri Litiji v letu 2016	Predvidena objava: Junij 2016
Javni razpis za sofinanciranje ukrepov ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v občini Šmartno pri Litiji za leto 2016	Predvidena objava: Julij 2016

Javni razpisi z dokumentacijo bodo objavljeni na spletni strani Občine Šmartno pri Litiji www.smartno-litija.si (javni razpisi in natečaji)!

ZAPOSLIMO CNC OPERATERJA Z IZKUŠNJAMI

Iščemo nove sodelavce za delo v proizvodnji.

Pričakujemo:
- minimalno 3. stopnja izobrazbe strojne smeri in vsaj dve leti izkušenj z delom na CNC strojih
- zanesljivost, samostojnost pri delu, odgovornost, natančnost, vestnost, timsko delo
- pripravljenost na dodatno izobraževanje

Ponujamo:
- 6 mesečno poskusno dobo
- možnost zaposlitve za nedoločen čas
- dvoizmensko delo
- urejene delovne pogoje
- stimulativno plačilo

Kopit d.o.o. je družinsko podjetje, ki je bilo ustanovljeno leta 1996.
Od samega začetka je politika podjetja zastavljena v smeri neprestanega izboljševanja, usposabljanja zaposlenih, ustvarjanje najboljših pogojev za delo, dolgoročnega sodelovanja s kupci in dobavitelji ter uvajanje sodobnih organizacijskih metod. Vse to je vseskozi vodilo k rasti podjetja v vseh pogledih.
Mlad kader, nizka stopnja fluktuacije in dobri odnosi v ekipi predstavljajo osnovo za še boljše delovanje tudi v prihodnje.

KOPIT proizvodnja preciznih kovinskih izdelkov precise metalware production

KOPIT d.o.o., Miška 4, 1275 Šmartno pri Litiji, Slovenija, EU telefon +386 (0)1 898 72 88 telefax +386 (0)1 899 25 43 e-mail info@kopit.si trr 03110-1009206137 SKB d.d. PE Litija id. št. SI44637241 matična številka 5630347 reg. št. SRG 7126/94 osn. kapital 33.383,41 €

Pogovor z Joži Vovk, direktorico Javnega zavoda Bogenšperk

Avtor prispevka: Uredništvo Krajevnih novic

Bližajo se poletni meseci leta, v katerih bo naše kraje znova obiskalo lepo število tako domačih kot tudi tujih obiskovalcev. V uredništvu Krajevnih novic smo se zato odločili, da k tokratnemu pogovoru povabimo direktorico Javnega zavoda Bogenšperk, go. Jožo Vovk, ki že več let vodi ustanovo, katere glavna naloga je skrb za delovanje največjega turističnega bisera naše občine – gradu Bogenšperk.

Najprej naj se vam zahvalimo, da ste se odzvali našemu vabilu na pogovor. Nam lahko za začetek poveste, kdaj ste prevzeli vodenje JZB-ja in katere stvari so najbolj zaznamovale vaše dosedanje delo?

Vodenje Javnega zavoda Bogenšperk sem prevzela v precej zaostrenem ozračju junija 2006. Takrat je moj predhodnik po devetih mesecih dela odstopil s položaja direktorja. Sprva je bilo potrebno umiriti politične in druge razmere, ki so botrovale nezaupanju v institucijo, in se resno lotiti dela. Prva leta so zaznamovali investicijski projekti, kot so npr. obnova strehe, fasade, stopnišča, notranjih prostorov v gradu itd. V tistih letih je država še imela posluh za kulturno dediščino in smo črpali namenski denar za sofinanciranje projektov iz programa sanacije najbolj ogroženih in najkvalitetnejših objektov kulturne dediščine, na kratko: kulturnega tolarja. Polovico sredstev je primaknila tudi Občina. Vzporedno z investicijsko obnovo sem nenehno imela pred očmi tudi cilj, da grad Bogenšperk postane vsebinsko, oblikovno in kakovostno zaokrožen prikaz vseh sestavin Valvasorjevega dela in njegovega pomena za sodobnost in prihodnost, tudi v tesnejšem povezovanju gradu z lokalnim okoljem. Grad je v teh letih dobil štiri povsem nove stalne in eno prenovljeno muzejsko razstavo, gostil je veliko število odmevnih dogodkov, JZ Bogenšperk pa se je povezoval z lokalnimi ustvarjalci kulturnega življenja, hkrati pa je gradil tudi mrežo nacionalnih partnerskih institucij, s katerimi danes redno sodeluje. Ponosna sem, da smo kot prva institucija iz Slovenije razstavljali v angleški Kraljevi družbi v Londonu in pridobili digitalne kopije Valvasorjeve korespondence, na podlagi katerih je nastala nova muzejska razstava, da smo pričeli s programom Valvasorjevih mecenov, preko katerega smo na Bogenšperk vrnili tri originalne Valvasorjeve knjige, da smo preko Valvasorjevih mednarodnih grafičnih dni zopet obudili grafično produkcijo in vzpostavili Grafično zbirko Bogenšperk itd. To so dosežki, ki imajo trajno vrednost in sem jih lahko realizirala le s podporo dobrih sodelavcev, sveta zavoda, Občine, partnerskih institucij in drugih prijateljev Bogenšperka.

Bogenšperk nedvomno spada med najlepše ohranjene in zgledno obnovljene gradove v Sloveniji. V zadnjem desetletju so potekala obnovitvena dela, ki so gradu dala še lepši videz in ga obenem ohranila za naše potomce. Pred vami je sedaj vsebinska prenova gradu. Nam lahko poveste, kako poteka delo na tem področju?

Grad Bogenšperk je eden najpomembnejših renesančnih gradov in, kot smo ne dolgo nazaj prebirali v dnevnem časopisju, tudi eden najlepših gradov na Slovenskem. Poleg lepote ima z Valvasorjem tudi izjemno zgodovino oziroma zgodbo. V preteklosti so muzejske zbirke na grad prihajale bolj po naključju in načelu seštevanja ter le delno predstavljajo celotno življenje in delo Janeza Vajkarda Valvasorja. Ker je jasno, da je potrebno na Bogenšperku primerno in celovito predstaviti Valvasorja, smo leta 2010 v sodelovanju z Narodnim muzejem Slovenije, Slovenskim etnografskim muzejem, Tehniškim muzejem Slovenije, prof. dr. Janezom Bogatajem, Polono Zupančič in s podporo LAS Srce Slovenije zasnovali Valvasorjev muzej ter kulturno in turistično središče, s tem pa tudi pripravili celostni načrt vsebinske in programske prenove gradu. Vse od takrat pri dopolnjevanju tako muzejskih kot programskih vsebin sledimo zapisanemu načrtu in preko evropskih in drugih razpisov intenzivno iščemo razvojna sredstva.

Kako ste zadovoljni s številom obiskovalcev? Je bil morda zaradi gospodarske krize v preteklih letih obisk manjši?

V času gospodarskih zaostrovanj smo tako pri šolskih skupinah kot pri številu porok beležili upad obiska. Prav tako ni bilo povpraševanja po dodatnih storitvah ali npr. najemih prostorov za promocijske in

druge namene raznih podjetij, kar je bila včasih praksa. V zadnjih dveh letih se je trend začel obračati navzgor, in tako zopet beležimo porast obiskovalcev in tudi povpraševanja po dodatnih pedagoških programih ali razkošnejših poročnih protokolih. Vseh obiskovalcev, ki so bili v letu 2015 povezani s programom zavoda, je bilo po naši oceni 14.073, kar je sicer solidno izhodišče, s katerim pa vsekakor ne moremo biti zadovoljni, saj si za nekajletni cilj postavljamo vsaj še za polovico višji obisk.

Bogenšperk je neločljivo povezan s slavnim polihistorjem Janezom Vajkardom Valvasorjem. Se vam zdi, da smo v lokalnem okolju dovolj dobro prepoznali in izkoristili ta potencial za večjo prepoznavnost tako gradu kot tudi občine?

Janez Vajkard Valvasor je ime, ki ga v Sloveniji pozna praktično vsak, žal pa ga vsi še ne povezujejo z Bogenšperkom ali občino Šmartno pri Litiji. Ob pripravi Strategije razvoja turizma v občini Šmartno pri Litiji smo v preteklem letu izvedli šest delavnic po posameznih krajevnih središčih občine in na terenu dobili jasno potrditev, da podobno kot jaz tudi občanke in občani prepoznavajo grad Bogenšperk z Valvasorjevo zgodbo kot veliko turistično, promocijsko in razvojno priložnost občine. Poleg gradu pa izpostavljajo in zelo cenijo tudi preostalo bogato snovno in nesnovno dediščino domačega kraja. Sprejeta in potrjena strategija razvoja turizma v občini bo lahko plodno izhodišče, da iz prepoznanih in zelo slabo izkoriščenih potencialov skupaj naredimo razvojne korake, ki bodo povečali prepoznavnost teh krajev in seveda tudi pozitivno vplivali na kakovost življenja ljudi.

JZB postaja osrednja info točka, kjer lahko obiskovalci pridobijo informacije o turistični ponudbi celotne občine. Nam lahko poveste kaj več o tem?

Analiza pridobljenih podatkov na terenu in izkušnje našega dela so pokazale, da je v lokalnem okolju potreben povezovalec javnega, zasebnega/gospodarskega sektorja in civilne družbe, da lahko vsi bolje, bolj koordinirano in uspešneje delamo. Slednjega pa ni brez povezovanja, in sicer najprej na lokalni ravni, potem regionalno, nacionalno in širše. Tako smo v preteklih dveh letih s podporo Občine že naredili nekaj korakov v tej smeri. Novi prostori, kadrovska pomoč preko javnih del, sredstva za izdelavo novega promocijskega materiala, skupna akcija vikendov odprtih vrat občine, prijave na razpise in nastajajoča strategija razvoja turizma nakazujejo, da imamo vsi željo, da bi skupaj napredovali. Bo pa v prihodnosti za razvoj in spodbujanje dejavnosti na področju kulture, turizma, promocije in informiranja v občini potrebno narediti še veliko.

Poletni meseci predstavljajo enega od vrhuncev turistične sezone. Nam lahko zaupate, katere prireditve se bodo v tem času zvrstile na gradu?

Vse bralke in bralce Krajevnih novic vabim na festival Družina poje, ki ga s Prosvetnim društvom Šmartno pripravljamo 19. junija, sodelujemo tudi pri pripravi osrednje prireditve ob dnevu državnosti, kot vsako leto se bodo tudi letos v zlato knjigo vpisali najuspešnejši učenci OŠ Šmartno in GŠ Litija - Šmartno, v nedeljo, 3. julija, bomo s koncertom vokalnega tria Eroika pričeli tudi 3. Valvasorjeve mednarodne grafične dneve. Na gradu bodo pet dni ustvarjali umetniki iz Slovenije, Srbije in Hrvaške. Eden izmed večerov bo namenjen tudi pogovoru in srečanju z njimi. Sredi julija vabimo vse, ki jih zanima črno-bela umetnost, da se tudi sami preizkusijo kot ustvarjalci in se udeležijo tridnevne izobraževalne grafične delavnice. Med poletjem vabimo tudi k ogledu likovne razstave Jožeta Megliča, ki pa jo bo konec avgusta v galeriji gradu zamenjala razstava o družini Windischgraetz. Aktualno dogajanje lahko spremljate na novi spletni strani gradu www.bogensperk.si, ki pa vas v razdelku Kam na okoli povabi v goste tudi k ostalim turističnim ponudnikom naše občine.

Za konec se vam v uredništvu Krajevnih novic še enkrat lepo zahvaljujemo za sodelovanje v pogovoru. Tudi v prihodnje vam želimo uspešno vodenje JZB-ja.

Zdrav življenjski slog na OŠ Šmartno

Avtorica prispevka: Anita Pevec Sivka, prof.

V februarju smo bili s strani Zavoda za šport RS Planica izbrani za izvajalca programa Zdrav življenjski slog za obdobje od marca 2016 do avgusta 2017.

Javni razpis za izbor izvajalcev programa Zdrav življenjski slog delno financirata Evropska unija iz ESS sklada in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Cilji javnega razpisa so: dodatno spodbuditi osnovnošolske otroke k oblikovanju zdravega življenjskega sloga, s pomočjo dodatne športne aktivnosti, ki jo ponuja program, aktivno vključiti več kot 30 % osnovnošolske populacije na izbranih šolah, zainteresiranim učencem zagotoviti 5 ur športne aktivnosti na teden in odpravljati posledice negativnih vplivov sodobnega življenja (vadba za primerno telesno držo, odpravljanje ploskosti stopal, odpravljanje debelosti, razvijanje splošne vzdržljivosti). S programom želimo vključenim otrokom zagotoviti priporočeno vsakodnevno strokovno vodeno vadbo v skladu s priporočili EU smernic za telesno dejavnost. Cilj programa bo povečati gibalno zmogljivost vključenih otrok in oblikovati trajne navade za redno ukvarjanje s športom ter prevzemanje zdravega življenjskega sloga.

V marcu smo pričeli z izvajanjem programa na matični šoli in dveh podružnicah. Na matični šoli smo oblikovali 7 vadbenih skupin od 1. razreda do 9. razreda, po eno na podružničnih šolah v Veliki Kostrevnici in Štangarskih Poljanah. Program se izvaja po rednem pouku, ob sobotah in v času počitnic. Učenci se bodo v programu srečali z že znanimi športnimi panogami, sodelovali bodo z različnimi društvi iz občin Šmartno pri Litiji in Litija, hodili na izlete in se udeleževali množičnih športnih prireditev. Program se bo izvajal tudi v prihodnjem šolskem letu v enakem obsegu.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

ZAVOD ZA ŠPORT RS PLANICA

Nočno spanje v Vrtcu Ciciban

Avtorica prispevka: Darja Rozina

Petek, 22. aprila, so naši otroci iz skupine Bučke, Vrtca Ciciban, težko pričakovali. Še težje so pravzaprav pričakovali noč.

Bučke pri večerji

Njihove tri vzgojiteljice (Katarina, Marinka in Rosanda) so jim omogočile prav posebno doživetje. Otroci so namreč prvič prespali noč v vrtcu. Ob 19. uri so se zbrali na igrišču vrtca v Kostrevnici in prav vsi pogumno pomahali staršem za lahko noč. Takoj ko smo starši odšli, se je za otroke začela pustolovščina. V soju svetilk so iskali skriti zaklad z dobrotami in uživali v samopostrežni večerji, po kateri ni manjkala niti sladica. Sledil je še »pižama party« in pravljica za lahko noč. Ob 22. uri so vsi otroci že mirno spali, in tako je ostalo vse do jutra. Večer in noč sta minila brez joka in ostalih nevšečnosti, iz česar lahko sklepamo, da so vzgojiteljice našim otrokom resnično kot druge mame. Zjutraj so pojedli še zajtrk in čisto navdušeni pričakali starše. Prav v imenu staršev bi se rada zahvalila vsem trem vzgojiteljicam, ki se resnično trudijo, da je vsak dan v vrtcu prijeten in nasmejan, za njihovo prizadevanje in obogatitev vrtčevskega programa.

Razpis za vpis novih učencev za šolsko leto 2016/2017

Avtorica prispevka: Ravnateljica: Janja Galičič, univ. dipl. muzik.

Glasbena šola Litija - Šmartno bo vpisovala nove učence za šolsko leto 2016/2017 v skladu z veljavno zakonodajo in šolskim koledarjem za glasbene šole. Vpis novincev bo potekal v skladu s številom prostih mest pri učiteljih posameznih vzgojno-izobraževalnih programov, prednost pri vpisu pa bodo imeli glasbeno bolj nadarjeni otroci.

Za vpis v glasbeno šolo morajo kandidati za posamezne inštrumente, petje, balet in sodobni ples **opraviti sprejemni preizkus sposobnosti in nadarjenosti.** Sprejemni preizkusi za učence, ki se bodo v šolskem letu 2016/2017 vpisali v 1. razred, bodo v prostorih Glasbene šole Litija - Šmartno, v Medgeneracijskem središču Šmelc, Ljubljanska cesta 3, 1270 Litija, in sicer:

- **v soboto, 21. maja 2016, od 11. do 13. ure, v učilnicah št. 5, 8 in 12,**
- **v sredo, 25. maja 2016, od 18. do 20. ure, v učilnicah št. 5, 8 in 12,**

sprejemni preizkus za vpis – naknadni rok – za prosta mesta bo:

- **v ponedeljek, 29. avgusta 2016, od 16. do 17. ure, učilnica št. 8.**

Potek sprejemnega preizkusa:

- petje pesmice po izbiri (čim bolj enostavna),
- ponavljanje ritmičnih in melodičnih motivov.

Brez predhodnega sprejemnega preizkusa bomo otroke vpisovali tudi v vse oblike predšolskega in pripravljalnega izobraževanja. Vpis v vse skupinske oblike glasbenega in plesnega izobraževanja bo številčno usklajen z normativi in standardi za oblikovanje skupin, otroke pa lahko v te skupine vpisujete vse do vključno **31. 8. 2016** oziroma do zapolnitve prostih vpisnih mest v posamezni skupini.

Predšolski in pripravljalni programi

Izobraževalni program	Priporočljiva starost
PREDŠOLSKA GLASBENA VZGOJA	5 let
GLASBENA PRIPRAVNICA	6 let
PLESNA PRIPRAVNICA	6–9 let

Izobraževalni program GLASBA

Predmet	Priporočljiva starost sp. meja - zg. meja
KLAVIR	7–9 let
HARMONIKA	7–9 let
VIOLINA	7–9 let
VIOLONČELO	7–9 let

Glasbena šola Litija Šmartno

Ljubljanska cesta 3, 1270 Litija
Telefon: 01/899 50 23, Fax: 01/899 50 24
E-mail: gslitija@siol.net; gsl.racunovodstvo@siol.net
Spletni naslov: gslitijasmartno.si

KITARA	8–10 let
KLJUN. FLAVTA	7–9 let
FLAVTA	9–11 let
KLARINET	9–11 let
SAKSOFON	9–11 let
ROG	9–11 let
TROBENTA	9–12 let
POZAVNA	9, 11–18 let
NIZKA TROBILA	10–18 let
TOLKALA	9–18 let
ORGLE	11–18 let pogoj: 4 razredi klavirja
KONTRABAS	11–18 let
PETJE	17, 18–24 let ženske–17 let, moški–18 let

Izobraževalni program PLES

Predmet	Priporočljiva starost
BALET	9 let
SODOBNI PLES	9 let

Vpis v skupine baleta in sodobnega plesa bo potekal v skladu z normativi in standardi za oblikovanje skupin.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni pisno v zakonitem roku!

Podrobnosti o posameznih programih najdete na našem spletnem naslovu: **www.gslitijasmartno.si**

Drugi nastopi Glasbene šole Bučar v šolskem letu 2015/2016 na Osnovni šoli Šmartno pri Litiji

Avtor prispevka: Simon Bučar

Glasbena šola Bučar je priznana in uveljavljena glasbena šola, ki že peto leto deluje na področju Ljubljane z okolico, Litije in Kopra.

Na področju Šmartnega pri Litiji od leta 2011 izvajajo programe diatonične harmonike, električne, akustične in klasične kitare. Pouk poteka na Osnovni šoli Šmartno pri Litiji v popoldanskem času. V prihodnjem letu pričenjajo tudi s poučevanjem klavirja, električnih klaviatur in solo petja. V mesecu aprilu so v okviru glasbene šole pripravili že druge nastope v tem šolskem letu. Nastopilo je štirinajst učenk in učencev, ki obiskujejo individualne ure diatonične harmonike in kitare na Osnovni šoli Šmartno pri Litiji. Nastope so si ogledali starši učenk in učencev. V naslednjih mesecih pripravljajo zaključni koncert ob koncu šolskega leta, ki si ga bo prav zagotovo vredno ogledati.

Novice iz OŠ Šmartno

Državni otroški parlament

Avtorica prispevka: Žana Primc, učenka 5. razreda

Državni otroški parlament je letos potekal 11. 4. 2016 v Državnem zboru RS. Tudi naša šola in občina Šmartno sta imeli na tem parlamentu svojo predstavnico, in sicer se ga je udeležila Žana Primc, učenka 5. razreda. Učenka opiše svojo izkušnjo takole: *Najprej smo izvolili delovno predsedstvo in predsednico otroškega parlamenta, letos je to postala Kaja Petrovič iz ptujske regije.*
V štirih skupinah (Pasti interneta in socialnih omrežij, Samopodoba in mladostnik, Ko pride do stiske, kam po pomoč?, Medvrstniško nasilje) smo se pogovarjali o pasteh mladostništva.
V plenarni razpravi so nam prisluhnili predsednik vlade g. Miro Cerar, predsednik države g. Borut Pahor, predsednik državnega zbora g. Milan Brglez, ga. Vlasta Nussdorfer, ga. Simona Kustec Lipicer, g. Tone Dolčič, ga. Darja Groznik in mnogi drugi vplivni ljudje.
Zaključili smo z izvolitvijo teme za naslednji, 27. otroški parlament. Šmarski parlamentarci smo z letošnjim delom zaključili, a že komaj čakamo naslednje leto, ko bomo lahko debatirali o temi ***Otroci in načrtovanje prihodnosti.***

Otroški pevski zbor 2 ima zlato priznanje

Avtorja prispevka: Timotej Jesenšek, Žana Primc

OPZ 2 Osnovne šole Šmartno pri Litiji ima za seboj pestro leto. Vsak petek smo se srečevali v glasbeni učilnici in urili svoje glasove.

Z vsako vajo smo bili korak bližje svojemu cilju, Državnemu tekmovanju otroških in mladinskih pevskih zborov. Ko so nam sporočili, da smo sprejeti na tekmovanje, smo se učili še z večjo vnemo.

Tako smo se 5. aprila 2016 na tekmovanju v Zagorju predstavili s pesmico *Sitna žabica (T. Habe)* in kar dvema novitetama, *Ovčica, kam ti greš (P. Smolič)* in *Metulj (Č. Sojer Voglar)*. Ponosni lahko povemo, da smo žirijo očarali s svojimi glasovi in dobili zlato priznanje!

Kmalu zatem smo se predstavili tudi na Območni reviji otroških in mladinskih pevskih zborov občin Litija in Šmartno, na kateri smo požeti velik aplavz.

A mi že nadaljujemo s pripravami na Pomladni koncert, na katerem bo v treh pevskih zborih pelo kar 162 pevcev.

Ne smemo pa pozabiti povedati, da je za ubrano petje in delovanje OPZ 2 zaslužna naša zborovodkinja, Selma Gradišek. Hvala!

Ekskurzija v Gradec

Avtorica prispevka: Sabina Slana Cvikl

V soboto, 23. 4. 2016, so se učenci izbirnega predmeta nemški jezik udeležili ekskurzije v Gradec. Odšli smo izpred šole ob 6.30, vrnili pa ob 20.50. Izleta se je udeležilo 33 učencev in 3 učiteljice: Sabina Slana Cvikl, Lea Štajer, Vida Krajnc.

V Gradcu smo najprej obiskali botanični vrt in Murinsel ter Schlossberg z različnimi znamenitostmi (Uhrturm, Zäcker Löwe, Glockenturm, staro kasarno, grad itd.). Nato smo si ogledali stari center: Hauptplatz, Landhaus, Glockenspiel, Landeszeughaus, gledališče itd. in ob 16.00 razstavo Tutankamona. Učenci so lahko preverili svoje znanje nemščine pri naročilu hrane in nakupu spominkov v trgovinah. Na avtobusu sem jim predstavila glavne kulturne in deželne posebnosti Avstrije. Vodila sem jih tudi po mestu.

Pri uri nemščine smo naredili plakat z lepimi spomini na ekskurzijo. Naši vtisi in tudi fotografije so objavljeni na šolski spletni strani. Najbolj je učence navdušila razstava, na kateri so učenci naredili največ posnetkov.

Učenke OŠ Šmartno pri Litiji – dvakratne državne prvakinje

Avtor prispevka: Albert Pavli, OŠ Šmartno pri Litiji, ravnatelj

Učenke Osnovne šole Šmartno pri Litiji so postale dvakratne državne prvakinje. Novica, ki sama po sebi ni zelo nenavadna, saj je gotovo še nekaj šol v Sloveniji, ki so dosegle podoben ali celo večji uspeh. Postaja pa zanimivejša, če povemo, da so dekleta postala državne prvakinje v rokometu in nogometu. **Najzanimivejše ob tem pa je dejstvo, da gre praktično za isto ekipo deklet.**

Šolska športna tekmovanja so pomemben del vzgojno-izobraževalnega dela. Šport v šoli je dobra priložnost za druženje in povezovanje šole, učencev, staršev ter klubov in društev v kraju. Šolska športna tekmovanja v sodelovanju s panožnimi zvezami, klubi in šolami vodi in koordinira Zavod za šport RS Planica.

Ekipo deklet, ki je postala najboljša v kategoriji osnovnih šol, sestavlja osem učenk 9. razreda, ki trenirajo v ŽRD Litija, pod vodstvom trenerke, nekdanje rokometašice, Tanje Oder. Tem dekletom se je v polfinalu in finalu pridružilo še nekaj mlajših tekmovalk. Poleg rokometa dekleta zelo rada igrajo tudi nogomet, in to že od šestega razreda dalje. Trenirajo enkrat tedensko pod vodstvom trenerja, prof. Tomaža Rozine, učitelja športa na šoli. Pred pomembnejšimi tekmami so trenirala tudi večkrat na teden.

Obe finalni tekmovanji je organizirala OŠ Šmartno. Prvo je potekalo 8. 4. 2016, drugo pa 13. 5. 2016. Tekme si je ogledalo veliko učencev, ki so s transparenti in glasnim ter športnim navijanjem spodbujali tekmovalke.

K uspehu je bistveno doprineslo strokovno delo športnih pedagogov in trenerjev v društvih in klubih. Ne nazadnje pa ne gre prezreti vrhunskih psihofizičnih sposobnosti deklet in podpore njihovih staršev, ki so učenke že v zgodnjem otroštvu usmerjali v šport. Vsi našteti dejavniki so zelo pomembni in jih je težko ustrezno ovrednotiti oziroma zmeriti. Zagotovo pa je res, da že izostanek enega izmed naštetih dejavnikov ne bi prinesel tako velikega in izjemnega športnega dosežka.

Za izjemen uspeh dekletom in trenerjema iskreno čestitamo!

Z rastlinami skozi poletje

Avtorica prispevka: Jožica Bajc Pivec

Pred nami so poletni meseci in z njimi dopusti, izleti v naravo, poletni pikniki, in kar je še takih dejavnosti v naravi. Pri tem so naši stalni spremljevalci razni leteči in plazeči se žužki, ki v prevelikem številu uspešno pokvarijo naše veselje do narave. Za obrambo pred njimi je na tržišču veliko število različnih kemičnih pripravkov. Si pa lahko s pomočjo zelišč z malo dobre volje in iznajdljivosti lahko pomagamo tudi sami. Za to nam bo hvaležna narava in seveda tudi naša denarnica. Prav tako so zeliščni pripravki zelo primerni za gašenje poletne žeje, za lepšo barvo kože, za pomoč pri potenju in še kaj bi se našlo. Z njimi si lahko olajšamo marsikatero težavo na dopustu in v domačem okolju. Tu je nekaj nasvetov iz lastnih in tujih izkušenj.

Pripravki proti komarjem in klopom

Komarji in klopi ne marajo močnih vonjev. To lahko s pridom uporabimo za pripravo naravnih repelentov.

Za domačo zaščito izberemo močno dišeča zelišča, kot so rožmarin, sivka, žajbelj, meta, citronka, ki jih po potrebi okrepimo s kapljico eteričnega olja. Ta zelišča namočimo v alkohol, kis ali olje. Lahko uporabimo eno, dve zeliščі ali mešanico več zelišč. Uporabljamo lahko sveža ali suha zelišča. Pozorni moramo biti le pri oljnem pripravku, pri katerem moramo sveža zelišča sušiti vsaj 48 ur, da se s tem izognemo procesu gnitja. Prav tako so za te namene uporabne lupine citrusov. Po možnosti uporabljamo neškropljene plodove.

Pršilo proti komarjem

0,5 l jabolčnega kisa, 5 jedilnih žlic posušenih zelišč

Narezana ali zdrobljena zelišča damo v steklen kozarec in zalijemo z jabolčnim kisom. Zapremo in pustimo 2 do 3 tedne pri sobni temperaturi in na svetlobi. Vmes večkrat pretresemo. Nato pripravek precedimo skozi gosto bombažno krpo in ga v temni steklenici shranimo v hladilniku. Po želji lahko dodamo kapljico ali dve eteričnega olja sivke. V manjšo pršilko nalijemo pripravek in se z njim poškropimo po izpostavljenih delih telesa. Ta pripravek je primeren tudi za otroke. Ob tem moramo upoštevati, da naravna sredstva zdržijo manj časa in moramo postopek večkrat ponoviti – na dve do tri ure.

Alkoholno-oljni pripravek proti komarjem, klopom, mravljam …

2,5 dl 96 % alkohola, 5 dag celih klinčkov (nageljnove žbice), 3–4 zeleni listi oreha, 0,5 dl mandljevega olja

V steklen kozarec damo narezano orehovo listje in klinčke in zalijemo z alkoholom. Pustimo pri sobni temperaturi in na svetlobi pet dni, vmes večkrat premešamo. Po petih dneh odstranimo orehovo listje in dodamo olje. Pustimo še pet dni, nato precedimo v temno steklenico. Pred uporabo dobro pretresemo. Uporabljamo po kapljicah, ki si jih vtremo na kožo rok, nog, vratu in ušes.

Ta pripravek je primeren tudi za pse in mačke. Z njim jih namažemo po trebuhu. Par kapljic pripravka damo na dlan, razmažemo in z rokami potegnemo po trebuhu živali.

Komarji in klopi ne marajo vonja limon, pomaranč, mandarin, grenivke

0,5 l vode, olupki limon, grenivk ali pomaranč (karkoli od teh ali mešano), nekaj kapljic eteričnega olja sivke, geranije, limonske trave …

Vzamemo olupke agrumov, najbolje biološko pridelanih, če teh nimamo, jih operemo v topli vodi s sodo bikarbono in jih narežemo na majhne koščke ter damo v vrelo vodo. Vrejo naj 1 uro na zmernem ognju. Ohladimo in precedimo skozi gosto bombažno tkanino ter nalijemo v pršilko. Dodamo nekaj kapljic eteričnega olja. Pri tem moramo biti pozorni na morebitne alergije. Z eteričnimi olji ne smemo pretiravati, še najbolj koži prijazno je sivkino eterično olje.

Oljna zaščita pred klopi

10 ml lešnikovega olja, 10 kapljic eteričnega olja sivke

V temno stekleničko nakapamo eterično olje sivke, dodamo lešnikovo olje, zapremo in dobro pretresemo. Pripravek uporabljamo na izpostavljenih delih telesa: roke, noge, vrat … Najučinkovitejše eterično olje za zaščito pred insekti je sivkino, lahko pa za to uporabimo tudi limonsko travo in geranijo. Od olj so primerna še sončnično, jojobino, mandljevo, seveda vsa hladno stiskana in ekološko čista.

Zaščita v pršilki

100 ml hidrolata geranije ali virginskega nepozebnika, 30 kapljic eteričnega olja prave sivke

V temno stekleničko z razpršilko damo eterično olje in dodamo hidrolat ter dobro pretresemo. Popršimo po telesu in pustimo, da se posuši, lahko tudi rahlo vtremo. Pred vsako uporabo moramo stekleničko dobro pretresti.

In kaj, če ni ničesar pri roki

Včasih se zgodi, da nimamo pri sebi nobenega dišečega pripravka proti insektom. Takrat si lahko pomagamo kar z dišečimi rastlinami, kot so smrekove iglice, borovi vršički, rožmarinovi listi, žajbljevi listi … V roki rastlino dobro pomanemo in se z njo namažemo po izpostavljenih mestih. Mogoče bodo ostale sledi smole ali sokov, vendar nas bodo insekti pustili na miru. Pozorni moramo biti le na morebitne alergije.

Zaščita prostora pred nadležnimi obiski različnih insektov

Ob poletnih večerih je prav prijetno večerno

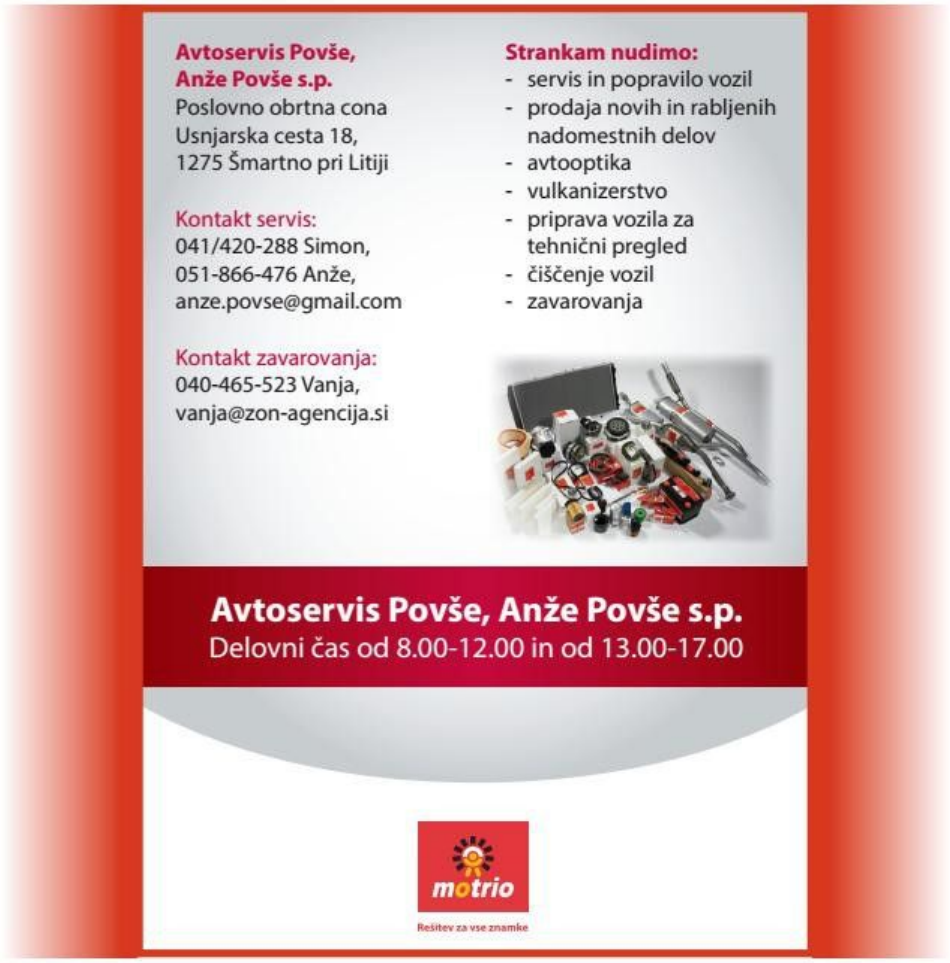

posedanje na terasi, balkonu, vrtu … Vendar je to tudi čas, ko imajo razni leteči in pikajoči osebki svoj žur. Pred njimi se lahko zaščitimo z različnimi pripravki iz eteričnih olj, ki jim smrdijo. Ali pa z nastavljanjem pasti.

V izparilnike damo suhe liste rožmarina ali žajblja in prižgemo čajno svečko. Zaradi vročine se bodo sproščala eterična olja in pregnala nadležne insekte.

Eterična olja lahko dodajamo v sveče, svetilke, izparilnike, z njimi odišavimo trakove, papirnate lampijone … Najučinkovitejša sta eterični olji citronele in limonske trave, učinkujejo pa tudi eterična olja rožne pelargonije, mirte in evkaliptusa. Pri dodajanju v izparilnik moramo biti previdni in uporabiti le 4 do 8 kapljic mešanice, v svečo ali svetilko dodamo do 5 kapljic mešanice eteričnih olj. Eterična olja so vnetljiva, zato jih dodajamo v ugasnjene sveče in svetilke.

V razpršilo lahko za osnovo damo destilirano vodo, večji učinek dosežemo, če uporabimo hidrolat virginskega nepozebnika ali rožne pelargonije. V 100 ml hidrolata ali vode dodamo do 60 kapljic mešanice eteričnih olj. Z malo spretnosti si lahko pripravimo tudi domače dišeče svečke.

Dišeče svečke proti komarjem

Potrebujemo:

- manjše pločevinke ali steklene kozarčke,
- vosek, ki je lahko čebelji, parafinski, ali ostanke neporabljenih sveč,
- eterično olje citronele – 10 kapljic na en kozarec,
- nekaj drugih eteričnih olj za kombinacijo: sivka, mandarina, evkaliptus, bor, smreka itd. – 5 kapljic na en kozarec,
- platen bombažni stenj.

Vosek damo v posodo in ga stopimo v vodni kopeli (v večjo posodo damo vodo in v njej grejemo – kuhamo posodo z voskom). Pripravimo bombažne vrvice za stenj, ki jim na enem koncu privežemo kamenček ali nekaj podobnega (podložka, matica ...) za obtežitev. Vrvice naj bodo kar nekaj cm večje od velikosti posode za svečko. V tekoči vosek dodamo 10 do 15 kapljic eteričnih olj in premešamo z leseno palčko. Pri mešanici eteričnih olj upoštevamo, da je citronele vedno več kot ostalih eteričnih olj. V posodico za svečo na sredino položimo obtežen sten, drugi konec vrvice privežemo na palčko (za ražnjiče), jo položimo na kozarec in nalijemo vosek. Pazimo, da je stenj enakomerno napet in na sredini. Svečo hladimo 48 ur, nato odrežemo vrvico. Take dišeče svečke, poleg tega da odganjajo mrčes, tudi lepo popestrijo vzdušje na vrtu ali terasi. Za večji učinek naenkrat prižgemo 3 do 4 dišeče svečke.

Poleti telo potrebuje več tekočine

V vročih dneh s potenjem telo izgublja veliko tekočine, zato jo moramo nadomestiti. Zelo primerna za to je voda. Vedno pijemo mlačno vodo, ki ji dodamo par listov svežih aromatičnih zelišč, kot so: melisa, poprova meta, žajbelj, limonska trava, citronka, ali par kapljic limone. Izogibamo se pitju mrzle vode, ki povzroča šok v razgretem telesu. Lahko pijemo tudi blage zeliščne čaje. Zelo primeren je žajbljev čaj, ker le-ta zmanjšuje potenje. Izogibamo se zeliščem, ki potenje pospešujejo, kot sta npr. bezeg in lipa. V vročih dneh so prijetne za pitje tudi različne zeliščne limonade.

Sivkina limonada

V 2,5 dl vrele vode damo dobro pest suhih sivkinih cvetov in pustimo stati od 15 do 20 minut. Nato dobro odcedimo, da dobimo čim več tekočine, ki jo damo v večji steklen kozarec. Dodamo 1 l vode, sok 2 limon in 2–3 žlice sladkorja. Dobro premešamo, da se sladkor stopi. Dobimo prijetno limonado z okusom po sivki. Na enak način lahko pripravimo limonado iz melise ali poprove mete. Za žajbljevo limonado vzamemo le ¼ pesti listov, ki jih namakamo 10–15 minut. Postopek je enak kot pri sivki.

Šipkov čaj za poletne dni

Skuhamo 1 liter šipkovega čaja, ga precedimo in ohladimo. Dodamo par listov citronke in ponudimo primerno ohlajenega. Šipek lahko še enkrat prekuhamo, saj še vedno vsebuje veliko C-vitamina in ostalih koristnih učinkovin.

Domač ledeni čaj

Iz čajne mešanice: melisa, ranjak, poprova meta, trpotec in rman v enakih delih, skuhamo 1 liter blagega čaja. Ohlajenemu dodamo žlico regratovega sirupa in sok 1 limone. Dobro premešamo in postrežemo z rezino limone.

Ko je potenje problem

V poletnih mesecih je velik problem potenje. Z znojenjem naše telo izloča strupe in skrbi za ravnotežje vode v telesu. Neprijeten vonj znoja lahko preprečimo z uporabo domačih dezodorantov. Nekateri so zelo enostavni za pripravo in kljub temu učinkoviti.

Kamilični razpršilec

V 1 liter vrele vode damo 3 velike žlice posušenih kamiličnih cvetov, dobro premešamo in pokrijemo. Pustimo eno uro, nato precedimo in dodamo 1 veliko žlico sode bikarbone. Dobro premešamo in nalijemo v stekleničko z razpršilcem. Uporabimo ga lahko večkrat na dan. Lahko pa tudi v ta pripravek namočimo bombažno krpico in se z njo obrišemo pod pazduhami nekajkrat na dan. Ta pripravek odlično odpravlja vonj znoja. Primeren je tudi za nepokretne bolnike.

Robčki z jabolčnim kisom

Domač jabolčni kis razredčimo s tremi deli vode in z njim navlažimo kompaktne papirnate robčke. Shranimo jih v primerni embalaži. Z njimi se obrišemo pod pazduhami, lahko tudi večkrat na dan. Vonj znoja odpravlja jabolčni kis, ki se tudi zelo hitro razdiši in ni moteč za okolico.

Domač dezodorant

1 žlico koruznega škroba in 1 žlico sode bikarbone zmešamo. 1 žlico kokosove masti raztopimo na štedilniku, ji dodamo mešanico škroba in sode. Dobro premešamo, da dobimo enakomerno zmes, odstavimo s štedilnika in nekoliko ohladimo. Dodamo še par kapljic eteričnega olja sivke, premešamo in nalijemo v posodice. Počakamo dva dni, nato začnemo uporabljati. Uporabljamo zelo skromno, ker učinkujejo že majhni nanosi.

Domač dezodorant v pršilu

V 250 ml vodke namočimo 50 g posušenih cvetov vrtnice in 50 g posušenih cvetov sivke. Dodamo še po 10 kapljic eteričnega olja sivke in vrtnice. Namakamo 3 tedne, vmes večkrat pretresemo. Nato precedimo in nalijemo v stekleničko z razpršilom.

In ko gremo na dopust

Med zelišči je nekaj rastlin, ki nam pomagajo pri negi kože v poletnih mesecih. Nima pa nobena od njih zaščitnega faktorja. Še najbolje zaščitita kožo kakavovo maslo in oljčno olje. Vendar oba le negujeta kožo, nista pa primerna za sončenje. Če hočemo kožo ohraniti mladostno in prožno, se ob visokih dnevnih temperaturah izogibamo direktnemu soncu. Prav tako lahko porjavimo v prijetni senci borovih gozdičev. Pri tem pa nam lahko pomaga nekaj zeliščnih pripravkov.

Naravno olje za sončenje

6–7 zelenih orehov, 1–2 rdeča srednje velika korenčka, sivkini cvetovi, nekaj žajbljevih listov, cvet laškega smilja, oljčno olje

Rdeč korenček očistimo, ga naribamo in sušimo 2 dni. Orehe narežemo na četrtine, jih damo v steklen kozarec, dodamo korenček, sivko, žajbelj in smilj. Vsega skupaj naj bo 50–60 % vsebine kozarca, nato do vrha nalijemo hladno stiskano oljčno olje. Mešanico postavimo na sonce za 25–30 dni. Vmes večkrat pretresemo. Nato precedimo in shranimo v temnih stekleničkah na hladnem in temnem mestu. Zaradi svojih sestavin to olje zelo ugodno vpliva na kožo, ne more pa je zaščititi pred opeklinami, ob sončenju na največji dnevni vročini.

Pomoč rastlin za zagorelost kože (Maurice Messegue)

- Kopeli celega telesa v prevretku cvetov kamilice – 2 ščepca na 1 liter vode.
- Kopeli celega telesa v prevretku cvetov in olupkov limone (bio) – 2 ščepca na 1 liter vode.
- Kopeli celega telesa v prevretku cvetov sivke – 2 ščepca na 1 liter vode.
- Mazanje z oljem grozdnih pečk, poleg tega ga tudi popijemo 1 ali 2 žlički na dan.
- Kura z brstiči črnega ribeza in brstiči rožmarina: v 0,5 l 60 % alkohola namočimo po eno prgišče vsakega. Jemljemo 1 kavno žličko na dan.

Ko so noge utrujene

Širokolistni trpotec

Na utrujene in pekoče noge damo dobro potolčen list širokolistnega trpotca.

Lep je poletni čas. Vendar nosi s seboj tudi svoje pasti. Pri izogibanju so nam lahko v veliko pomoč tudi rastline. Pa vendarle se ne moremo in ne smemo zanašati le nanje. Kadar so zadeve resne in problemi nejasni, takrat se le podajmo do zdravnika, ga povprašajmo za mnenje in upoštevajmo njegov nasvet.

Naj bo poletje lepo in prijetno!

Dogodki v Knjižnici Litija

Avtorici prispevka: Andreja Štuhec in Aleksandra Mavretič

Jože Meglič, obletnica smrti

18. junija je minilo 10 let, odkar je umrl akademski slikar Jože Meglič. Ob tej obletnici so maja v Knjižnici Šmartno odkrili njegov doprsni kip, ki ga je izdelal akademski kipar Anže Jurkovšek. Kip je knjižnici, kjer stoji, darovala družina Jurkovšek, Občina Šmartno pri Litiji pa je omogočila ulivanje.

Repliko tega kipa so v začetku junija predstavili tudi na gradu Bogenšperk, kjer je bila spominska slovesnost z razstavo njegovih slik, ki se nahajajo v zasebnih zbirkah in jih javnost ne pozna. Bogenšperk je bil namreč kar tri desetletja gostitelj Megličevega ateljeja. Slikarja je navdihovala rodna Gorenjska, pa tudi kraji v okolici Šmartnega pri Litiji, kjer je živel in deloval, mnoge je navduševal s svojimi fantazijskimi slikami s prisotnostnostjo erotike, strokovna javnost pa se ga spomni tudi po njegovem sklopu industrijskih motivov.

Likovni opus Jožeta Megliča je izredno bogat: največ je olj in akrilnih slik v izrazito modrozelenih tonih, nepozabni so pasteli, pa tudi grafike in risbe.

Spomin na umetnika so počastili: Slovenski oktet, ddr. Damir Globočnik, župan Rajko Meserko, sodelavec in prijatelj Jože Sevljak, družina Meglič in nosilca prireditev: Javni zavod Bogenšperk in Knjižnica Litija.

Poletne delavnice v Knjižnici Litija

Vsako sredo v juliju in avgustu bodo otroci med 4. in 12. letom lahko prišli na ustvarjalne delavnice. Letos bodo knjižničarke pripravile tematska srečanja, predstavile različne države in zanimivosti. Ustvarjalne delavnice bodo potekale od 10.30 do 12.00.

Poletni delovni čas

V juliju in avgustu bosta obe knjižnici, v Litiji in Šmartnem, odprti po poletnem delovnem času, ki je objavljen na spletni strani knjižnice: http://www.knjiznica-litija.si/Home.

Poletavci, poletni bralci

Tudi letos se bomo pridružili projektu Mestne knjižnice Ljubljana in brali v poletnih mesecih. Poletavci so bralci med 7. in 12. letom, ki berejo pol ure na dan, 30 dni. Do sedaj smo za nagrado podelili že rolko, rolarje, bon za superge, skiro … In seveda kup tolažilnih nagrad. Letos uvajamo še novost, NajPoletavci, to so najstniki, starejši od 12 let, ki bi radi sodelovali v projektu. Zloženke za vpis bodo na voljo v knjižnicah, pa tudi na spletni strani knjižnice. Zato mladi bralci, vabljeni, vidimo se septembra na zaključni prireditvi.

Povezani s knjižnico

Prva polovica leta je bila v naših knjižnicah zanimiva in razgibana. Poleg literarnih in umetniško-razstavnih prireditev, ki so krojile prireditveno dejavnost knjižnice, smo se uspeli povezovati z mnogimi posamezniki in institucijami. Pripravljali smo spominske in domoznanske prireditve, sodelovali pri koncertih, svečanostih in družabnih dogodkih.

Veseli nas, da je naše sodelovanje dobrodošlo in zaželeno pri ohranjanju kulturne dediščine (razstava mašnih knjig in molitvenikov v Veliki Štangi), da z vašimi namigi spoznavamo ljudi, ki so s svojim delovanjem presegli meje: gospoda Srdjana Živulovića, fotoreporterja, prejemnika Pulitzerjeve nagrade, ki je kot otrok živel v Šmartnem.

Ostajamo povezani s šolniki, vzgojitelji v prepoznavnih projektih med mladimi: Bralna majčka za bralno značko. Pri tem nas podpirajo podporniki branja, podjetniki in organizacije. Novi veseli motivi vas bodo nagovarjali s poletnih majic!

Povezujemo se z ljudmi, ki želijo ohranjati lepe spomine – zato nadaljujemo projekt Zgodbe šmarskih hiš. Vabimo vas, da se povežete z nami in odkrijete tančice preteklega časa. Jeseni bomo odkrili nove zgodbe!

V Litiji nizamo spomine na slikarko Miro Pregelj – prav tako s pomočjo ljudi, ki so jo poznali!

Pri vsem skupaj pa ne pozabljamo na čudovite nove knjige, ki jih umeščamo v naše knjižnice in si prizadevamo, da vsakogar med vami najde tista prava.

Branje nas povezuje in zbližuje, zato z veseljem pričakujemo vaš obisk knjižnice!

Novice iz MDI Litija - Šmartno

Avtorji prispevka: Franci Prettner, Mojca Bajc in Tina Cirar

Državno prvenstvo invalidov Slovenije v posamičnem hitropoteznem šahu

12. marca je ZŠIS (Zveza športnih invalidov Slovenije) organizirala 25. državno prvenstvo invalidov Slovenije v posamičnem hitropoteznem šahu, ki je potekalo v Litiji v izvedbi Medobčinskega društva invalidov Litija - Šmartno. Tekmovanje je potekalo v Gostilni Kovač na Graški cesti. Omenjena zveza je že večkrat organizirala razna tekmovanja v Litiji, ki je dobro dostopna in leži v središču Slovenije. Poleg tega omogoča prostorna dvorana Gostilne Kovač dostop in nemoteno gibanje večjega števila invalidov, ki imajo razne gibalne težave.

Prijavljenih je bilo 13 šahistk in 31 šahistov, skupaj torej 44 tekmovalcev. Poleg tega je bilo prisotnih vsaj še 10 spremljevalcev, ki so težjim in slepim invalidom pomagali pri gibanju po prostoru. Tekmovanje se je končalo ob 14. uri s kosilom za vse tekmovalce, spremljevalce, organizatorje in sodnike.

Med ženskami je zmagala šahovska mojstrica Pavla Košir, ki se tudi sicer rada udeležuje šahovskih tekmovanj v Litiji. Med moškimi je zmagal član zveze paraplegikov Slovenije Edo Planinc. Litijan Nebojša Milinković je nepričakovano in nesrečno izgubil povsem dobljeno zadnjo partijo in s tem izgubil tretje mesto. A tudi zasedeno 8. mesto je v državnem merilu lep uspeh.

Predstavnik ZŠIS, g. Primož Jeralič, je zmagovalcem podelil kolajne in se obenem zahvalil Medobčinskemu društvu invalidov Litija - Šmartno za dobro organizacijo tekmovanja.

Zbor članov 2016

Zbor članov MDI Litija - Šmartno je bil izveden 17. marca v Gostilni Kovač. Tudi v letošnjem letu je bilo na zboru članov preko 90 udeležencev – invalidov, članov in gostov.

Po pozdravnem govoru je predsednik društva g. Bogomir Vidic otvoril redni zbor članov in pozval k izvolitvi organov zbora ter podal poročilo o delu izvršnega odbora. V nadaljevanju so bila nato podana tudi poročila predsednika nadzornega odbora, predsednice socialne komisije, finančno poročilo, vodje športnih sekcij in poročilo Aktiva delovnih invalidov.

Po sprejemu letnega poročila za leto 2015 je predsednik g. Vidic predstavil program dela in finančni načrt za leto 2016 ter navzoče seznanil z možnostjo ustanovitve zaposlitvenega centra. Poudaril je, da bomo z upanjem na finančno podporo dosedanjih financerjev in pomoč prostovoljcev tudi v letošnjem letu skušali ohraniti dosedanji obseg in kakovost storitev. Prednostni nalogi še vedno ostajata dograditev doma in iskanje stalnega vira sredstev za finančno in administrativno poslovanje.

Po končani seji zbora članov je sledil družabni del s pogostitvijo.

Članska ekipa RD Herz Šmartno je sezono končala na odličnem 4. mestu

Avtor prispevka: RD Herz Šmartno

V sezoni 2015/2016 je članska ekipa tekmovala v 1. B DRL. Tekmovalni del sezone se je končal 14. maja s tekmo proti bodočim prvoligašem, RK Dol TKI Hrastnik. Ekipa RD Herz Šmartno je uresničila svoj tekmovalni cilj, in sicer uvrstitev v zgornjo polovico lestvice. Na koncu je osvojila odlično 4. mesto.

Ekipa je v povprečju zelo mlada, sestavljena predvem iz doma vzgojenih igralcev. Najizkušenejši igralec je kapetan Aleš Šmejc, ekipo pa trenira Filip Gradišek, ki je bil eden najuspešnejših profesionalnih igralcev iz domačega kraja. Ekipo sestavlja 22 igralcev, od tega kar 10 mladincev. Že v prvem delu sezone je bilo videti, da so se igralci na začetek dobro pripravili, saj je bila kondicijska priprava odlična. Vzpostavila se je tudi prepotrebna dobra kemija v garderobi, kar se je poznalo tudi na parketu. Že od začetka so nizali zmage, ki sta ga malo skazila le poraza v Brežicah in na domačem derbiju proti Krimu - Olimpiji. Najboljši dve jesenski tekmi pa sta bili nedvomno doma proti RK Krško in RK Dol TKI Hrasnik. Po jesenskem delu je bila ekipa RD Herz Šmartno na 2. mestu. V drugem delu so Šmarčani začeli suvereno in kmalu prevzeli vodstvo na lestvici. Na žalost se je v drugem delu sezone za nekaj dni poškodoval do takrat prvi strelec lige, Tilen Strmljan. V tem obdobju je šmarska ekipa zabeležila v štirih tekmah le dve točki, na dveh tekmah tudi zaradi velike smole ob koncu tekme. Do konca sezone je potem spet zaigrala bolje, na odlični tekmi v Krškem pa pokazala predvsem veliko zrelosti. Na zadnji tekmi se je v Dolu poslovila s porazom in končnim 4. mestom, kar je lep uspeh.

V RD Herz Šmartno so v državnem prvenstvu nastopale tudi štiri mlajše selekcije. Mladinci so nastopali v 2. DRL, kadeti v polfinalni ligi in starejši dečki A ter mlajši dečki A v razigravanju. Letošnja sezona je bila za mlajše selekcije rezultatsko malo slabša, kot smo pričakovali. V drugem delu se je zato več posvečalo pridobivanju novega znanja, ki bo koristilo v sezonah, ki prihajajo.

Mladinsko ekipo sestavljajo igralci, rojeni od leta 1995 do 1998. V letošnji sezoni so tekmovali v 2. državni ligi, na koncu v končnici od 7. do 12. mesta. Osvojili so 1. mesto brez poraza (skupno so na 7. mestu v 2. DRL). Ekipo trenira Aleš Šmejc, ki je seveda tudi eden najboljših šmarskih rokometašev in tudi soigralec nekaterih mladincev pri članih. Mladinska ekipa je v tej sezoni pridobila ogromno novega znanja, kar se je pokazalo tudi v drugem delu sezone, ko v ligi praktično niso imeli konkurence. Najboljši strelec končnice je bil Jaka Avsec, ki je dosegel 49 zadetkov. Z dobrim delom si lahko v prihodnosti priborijo tudi igranje v 1. mladinski ligi, kar bi bil za to generacijo lep uspeh.

Kadetsko ekipo sestavljajo igralci, rojeni v letih 1999 in 2000. Ekipo trenira Darko Šuštar, ki mu pomaga Midhad Muratovič. Ekipa se je preko kvalifikacij uvrstila v polfinalno ligo B, v kateri je zasedla 8. mesto. V maju so nastopali na finalnem turnirju od 13. do 16. mesta, na katerem so osvojili končno 15. mesto v Sloveniji. Sama liga je zelo močna, tako da je bil že uspeh, da se je ekipa uvrstila med 16 najboljših ekip. Najboljši strelec ekipe je Jaka Dolšek s 60 zadetki (v polfinalni ligi). V ekipi izstopa vratar Maks Sadar, ki iz leta v leto brani bolje. Maks je prav tako prvi vratar mladinske ekipe, čeprav so tam njegovi nasprotniki tudi do pet let starejši igralci. Najboljši igralec ekipe je Luka Mandelj, ki pa zaradi zdravstvenih težav ne sme redno trenirati in igrati rokometa.

Ekipo starejših dečkov A sestavljajo igralci, rojeni v letih 2001 in 2002. Trener ekipe je Franci Zidar, njegov pomočnik pa Anton Justin. Ekipa se ni uvrstila v polfinalno ligo, tekmovali so v 1. nadaljevalni skupini. Na koncu so osvojili 1. mesto, kar jih uvršča na 17. do 20. mesto v Sloveniji. Najboljši strelec drugega dela je bil Luka Rozina z 48 zadetki.

Ekipo mlajših dečkov A sestavljajo igralci, rojeni v letih 2003 in 2004. Tudi to ekipo trenirata Franci Zidar in Anton Justin. Ekipa se preko kvalifikacij žal ni uvrstila v polfinalno ligo. V 3. nadaljevalni skupini, v kateri so tekmovali, so na koncu osvojili 1. mesto, kar jih uvršča na 17. do 20. mesto v Sloveniji. Najboljši strelec drugega dela je bil Sven Ulčar s 43 zadetki. Tudi v tej generaciji imamo zelo dobrega vratarja. Vito Kotar je prvi vratar mlajših in starejših dečkov, kljub 13 letom pa je visok kar 190 cm.

V Šmartnem v sodelovanju z OŠ Šmartno tekmujemo v zasavski ligi mini rokometa. Tekmujemo z eno ekipo letnika 2005/2006 in dvema ekipama letnika 2007/2008. Ekipi mini rokometa trenirata trenerka in trener. Prva je odlična trenerka Tanja Oder, ki je bila nekoč eno najboljših levih kril na svetu, odlična igralka Rokometnega kluba Krim in kapetanka slovenske rokometne reprezentance. Drugi je članski trener Filip Gradišek, ki poleg treniranja članov pomaga tudi pri vzgoji mladih rokometašev. Poleg ekip mini rokometa, ki so v Zasavju in tudi Sloveniji med najuspešnejšimi, imamo tudi t. i. osnovno selekcijo, v kateri se najmlajši bodoči rokometaši naučijo prvih korakov. Osnovno selekcijo trenira Aleš Šmejc, ki ima v društvu skupaj kar tri vloge. Seveda imajo vsi trije ogromno znanja, pridobljenega v dolgih letih treniranja na vrhunski ravni, ki ga prenašajo na mladi rod rokometašev, ki prihaja iz šmarske rokometne šole.

V juniju se bo treniralo do konca meseca, saj dve ekipi (letnik 1997/1998 in letnik 2001/2002) čaka nastop na tradicionalnem turnirju Eurofest, ki bo tudi letos potekal v Kopru. Vodilne ljudi društva pa čaka napornejši del, kot so sestava članske ekipe in tudi ostalih ekip za novo sezono ter sestava proračuna za sezono 2016/2017, ko bo članska ekipa ponovno nastopala v 1. B DRL.

Vse bralce vabimo, da si ogledajo našo internetno stran www.rdherzsmartno.si in seveda naša profila na Facebooku in Twitterju (www.facebook.com/Rokomet.Smartno in http://twitter.com/#!/rdsmartnoherz), na katerih lahko spremljate veliko zanimivih novičk, fotografij ipd.

Mladi gasilci PGD Primskovo

Avtor prispevka: Božidar Zupančič

Morda veste, da je v slovensko gasilsko mladino vključenih skoraj 36.000 deklet in dečkov. Morda veste, da smo mladi gasilci PGD Primskovo tudi en majhen delček te skupnosti. In na to smo ponosni. S svojim delom dokazujemo, da smo na pravi življenjski poti. V gasilskem društvu najdemo veliko več kot le pridobivanje znanja in gasilskih veščin ter spretnosti. Gasilsko društvo je tudi vzgoja za moralne vrednote. To je tisto ključno, kar otroci dobijo pri nas, ne glede na to, ali bodo pozneje v življenju gasilci ali ne. Če primerjate dva otroka, ki odraščata v istem okolju, od katerih je eden pri gasilcih, drugi pa ne, opazite, da ima tisti prvi drugačne vrednote. Večji čut za socialo, sočloveka.

Načrtno delo z otroki in mladino pomeni dober razvoj gasilske organizacije, kar gasilci vedo že dolgo. In ker so gasilska športna tekmovanja velikega pomena za vzgojo in izobraževanje gasilske mladine, se tudi mi, mladi gasilci na Primskovem, redno udeležujemo vseh tekmovanj mladih gasilcev v občini in tudi regiji. Pustimo rezultate. Ti pridejo ali pa ne. Včasih so solze sreče, drugič pač žalosti.

V Gasilski zvezi Slovenije menijo, da je vloga številnih prostovoljnih društev velika tako pri vzgoji otrok kot tudi pri oblikovanju njihovega dobrega odnosa do okolja, prijateljev in samih sebe.

Da bi gasilstvo ostalo zakoreninjeno med Slovenci, je treba to obliko plemenitega prostovoljstva približati predvsem mladim. Brez mladih je gasilstvo obsojeno na propad.

Srečo imamo, da se je novemu vodstvu PGD Primskovo zdelo vredno razmisliti o tem, kaj dejansko pomenijo mladi gasilci na Primskovem in kaj z njimi pridobimo. Najprej pomislim na prijatelje. Seveda lahko rečete, da se prave prijatelje dobi tudi drugod, vendar je gotovo lažje poiskati prijatelje med ljudmi, ki imajo podobne vrednote in podoben način življenja. Gasilstvo je predvsem na vasi še vedno zelo popularno, nekaj manj v večjih mestih, in ljudje še vedno čutijo z gasilci. Delo z mladimi je tudi temelj za prihodnost prostovoljnih gasilskih društev. Lahko bi se v gasilskih društvih omejili samo na osrednje poslanstvo intervencijske ekipe in pustili vse ostalo pri miru, to bi za društva pomenilo tudi manj dela, a bi za društvo pomenilo tudi konec, to lahko delaš deset let, potem nimaš več s kom delati. Seveda se nadejamo, da bomo nekoč te mlade nadobudneže sprejeli tudi med aktivne gasilce.

Mladi gasilci PGD Primskovo na tekmovanju

Poleg že večkrat omenjenih vrednot se mi zdi pomembno poudariti, da imamo tudi po zaslugi gasilcev izjemno lepe spomine na otroštvo in mladost. Najbolj izraziti spomini so prav aktivnosti pri gasilcih (vsakoletni tabori, izleti, tekmovanja …). Taki spomini pač ostanejo za vedno. Da, vedno poskrbimo, da nam ni dolgčas in da se družimo v okviru društva tudi pri drugih dejavnostih. Tako se med seboj bolje spoznavamo in seveda navezujemo tiste nevidne niti, ki nas povezujejo celo življenje.

Še nekaj besed seveda tudi o mentorjih in predsedniku mladinske komisije pri PGD Primskovo. V redu so, mi jih ne menjamo in ne prodamo. Vse niti in organizacijo vodi Alojzi Smrekar, po domače Slavc, z izurjeno ekipo mentorjev, ki nabirajo in predajajo izkušnje iz svojih mladih let, ko so še sami vihteli brentačo in vezali vozle na tekmovanjih in vajah. Pa saj jih vsi poznate, jih ne bi naštevali. Če jih ne, pa poglejte malo našo internetno stran www.http://pgd-primskovo.si/ ali pa še bolje, pridite nas pogledat, se z nami družit in zaužit lepote naših dolenjskih gričev in seveda našega novega gasilskega doma.

Dobrodošli na Primskovem.

Aktivnosti Društva Laz v letih 2015 in 2016

Avtorica prispevka: Mojca Hauptman

DRUŠTVO ZA RAZVOJ PODEŽELJA LAZ

Društvo Laz iz Jablaniške doline je letos stopilo v 13. leto delovanja.

Dobro delovanje in velik interes lokalnih prebivalcev se kažeta tudi v tem, da ima društvo 119 članov, kar je za 16 članov več od preteklega leta. To leto je za društvo tudi volilno leto, zato se je 27. februarja 2016 izvedel občni zbor društva, na katerem se je na novo izvolilo člane organov društva in sprejelo poročilo o delovanju društva v lanskem letu. Poleg obstoječih tradicionalnih dogodkov (Nočni pohod na Gradišče, Pohod po Jablaniški poti, Dan jagod in špargljev, Štefanovo srečanje) sta bila v lanskem letu še dva nova, in sicer Poletna muzejska noč na Bregu pri Litiji ter Dobrote Jablaniške doline. Preko leta je bilo izvedenih pet izobraževalnih delavnic in dva ogleda dobre prakse. V najvišjem organu društva pa je prišlo do spremembe: poslovila se je dolgoletna predsednica društva Gabrijela Babič. V zahvalo za njeno dolgoletno delo smo ji dodelili naziv častne članice društva. Društvo je bilo aktivno tudi že letos, in sicer sta se uspešno izpeljala Nočni pohod na Gradišče pri Litiji in 13. Pohod po Jablaniški poti. V januarju in februarju sta bili izvedeni dve predavanji; prvi z naslovom Zeliščni napitki za dobro počutje in žejo, drugi pa Nega in vzdrževanje rastlin in vrtov v spomladanskem in poletnem času. Kot vsako leto se je tudi v letošnjem januarju društvo predstavilo na sejmu Turizem in prosti čas v Ljubljani.

Koledar bližnjih dogodkov:

- junij: Poletna muzejska noč v zbirki savskih prodnikov (Breg pri Litiji), Pojemo na vasi (Breg pri Litiji)

Dejavnosti Društva upokojencev

Avtor prispevka: Društvo upokojencev

V ponedeljek, 21. marca, smo izvedli letni občni zbor, ki je potekal v gostišču Krznar. Obisk je bil zelo dober, saj se ga je udeležilo 114 članov. Od gostov se je vabilu odzvala samo predsednica Društva diabetikov Litija - Šmartno, ga. Rudolfa Pogačar. Ugotovili smo, da je v primerjavi z letom poprej obisk nekoliko upadel, skrbi pa nas, kako bo letos, ko še ne vemo, kakšna bo usoda davčnih blagajn. Mi blagajne še nimamo, saj čakamo, kaj bodo sklenili poslanci.

Po občnem zboru, ki je trajal dobro uro, smo vse prisotne tudi pogostili.

V aprilu in maju smo izvedli tri rekreacijske pohode v šmarsko okolico in praznični pohod (27. aprila) po Lušni poti. Na njih smo našteli 40 pohodnikov. Najbolje je bil obiskan pohod Gradiške Laze–Gradišče, kjer nas je pri Zamanovih čakala topla malica – obara, manjkalo pa ni niti pijače, peciva in kave.

V začetku aprila je šest prostovoljcev obiskalo oskrbovance iz občine Šmartno, ki živijo v enoti doma Tisje – v Šmelcu v Litiji. Z njimi so se zadržali v prijetnem pogovoru in jih tudi skromno obdarili.

V soboto, 23. aprila, smo organizirali celodnevni izlet s kopalnim vlakom v Atomske Toplice – Podčetrtek, v začetku maja pa je naša balinarska ekipa sodelovala na zasavskem tekmovanju v Trbovljah.

V četrtek, 12. maja, pa smo imeli sestanek s prostovoljci, ki sodelujejo v projektu »Starejši za starejše«. Zasavska koordinatorka Marjana Bajda je pripravila izobraževanje: spregovorila nam je o načinih sporazumevanja, o jezi, zamerah in strahu. Bilo nas je 16, od tega 2 prostovoljki iz Gabrovke.

Srečanje s predsednikom SLS mag. Markom Zidanškom

Avtorica prispevka: Veronika Jesenšek, predsednica OO SLS Šmartno pri Litiji

V sredo, 20. aprila 2016, je v Šmartnem pri Litiji potekal redni občni zbor Občinskega odbora SLS Šmartno pri Litiji. Po pozdravu prisotnim sem predstavila poročilo o delovanju odbora in nekaj pozornosti posvetila aktivnostim in projektom, ki jih podpira svetniška skupina SLS. Zbor, ki sta se ga poleg članic in članov odbora udeležila tudi predsednik SLS mag. Marko Zidanšek in župan Rajko Meserko, je potekal v prijetnem vzdušju ob konstruktivnem pogovoru o aktualnih zadevah. Mag. Marko Zidanšek je navzočim podrobneje predstavil program SLS in načrte stranke za prihodnost, Rajko Meserko pa svoje dosedanje delo in načrtovane aktivnosti v letu 2016.

Ob 25. obletnici neodvisne samostojne države Slovenije

čestitamo vsem občankam in občanom in jim želimo prijetno praznovanje 25. junija, dneva državnosti.

OO SLS Šmartno pri Litiji

SLS. Slovenska ljudska stranka

Veronika Jesenšek, mag. Marko Zidanšek in Rajko Meserko

Šmarska butara velikanka

Avtor prispevka: Benjamin Bizant

V soboto pred cvetno nedeljo smo se mladi zbrali na Pungrtu in zvezali butaro velikanko. Med tednom smo nabirali material: bršljan, resje, brinje, leskove palice in druge vrste lesa, ki se ga tradicionalno dodaja v butaro. Ko smo imeli palice zvezane, smo morali vsi poprijeti za delo, da smo lahko s pripravo vejic dohitevali Klemna Ambroža, ki je na butaro vezal bršljan. Ko je butara postala težka, smo jo morali vrteti kar trije. Da je bila butara lepša, je Andrej Vidic vsakih nekaj centimetrov med bršljan dodal rdeči nagelj. Poleg tega slovenskega simbola smo na vrhu butare privezali trak v barvah slovenske zastave.

Butara velikanka je bila visoka 460 cm in imela 23 kg. Poleg že omenjenih smo pri tem delu sodelovali: Veronika in Matej Ambrož, Benjamin in Sara Bizant ter Pija Hostnik. V nedeljo dopoldan smo jo peš nesli pred farno cerkev na blagoslov. S tem smo pozdravili Jezusa, kot so to nekoč storili Judje z oljčnimi vejicami, ko je med njih prihajal Jezus na osličku.

Prihodnje leto si želimo dogodek ponoviti in k izdelavi velikih butar vabimo tudi druge.

Čistilna akcija Šmartno 2016

Avtor prispevka: Domen Merzel, PGD Šmartno

Šmarsko gasilsko društvo je v skladu s svojim programom dela v soboto 2. 4. 2016 organiziralo čistilno akcijo. V akciji Šmartno 2016 je sodelovalo 20 članov društva, 7 osveščenih krajanov in dva kuharja (glavni in njegov pomočnik). Očistili smo področja ob glavnih cestah (Jeze, Zagorica, Grbin, Litijska cesta, Grmaška cesta, Pungrt, Cerkovnik, Črni Potok, Grumova ulica, Mala Kostrevnica), pobrali smo tudi odpadke po celotni trasi nove šmarske obvoznice. Skupina v gumijastih škornjih se je v strugo Reke podala na Grmačah in izstopila v Zagorici. Podporna skupina je zbirala in pobirala odpadke na obrežju. Očistili smo tudi del struge in obrežje Črnega potoka do sotočja v Šmartnem. Sprehodili smo se seveda tudi okoli gasilskega doma, kulturnega doma, šole in vrtca. Krajan rekreativec, ki nas je opazil pri delu, je prosil za vrečo in sam očistil tudi del poti na Bogenšperk, kamor je bil namenjen. Upamo, da prebivalci sosednjih krajev in občine niso jezni na nas, ker smo malo zašli tudi v njihove vode.

Novost letošnje akcije je bil izum ljubiteljev psov, ki zadnje pridelke svojih ljubljencev na povodcih pakirajo v vrečke. V pasji šoli so jih iztrebke naučili pobirati, niso jim pa povedali, da se zavezana vrečka potem vrže v katerega od bližnjih zabojnikov ali odnese v domače smeti. Ob cesti smo namreč pobirali tudi takšne pripravljene paketke.

Z veseljem ugotavljamo, da je kljub lanskoletni odpadli akciji smeti vse manj. Z izjemo nekaj na novo odkritih odlagališč ob Reki in Črnem potoku ter pasjih vsebin je stanje zadovoljivo. Morda je bil naš kraj po akciji nekaj časa celo čist. Naslednji dan smo namreč že opazili nove odpadne pridelke ob cestah. Tistim, ki brezvestno svinjajo naše lepo okolje, bi se morali v bistvu zahvaliti, ker so nam omogočili lepo, sončno sobotno druženje s prijatelji iz domačega kraja, čeprav bi si jih ti onesnaževalci v prvi vrsti zaslužili po prstih. Dokler njim ni težko odvreči smeti, jih tudi nam ne bo težko pobrati. Svet se pač vrti.

Pri izvedbi akcije sta nam kot že nekajkrat največ pomagala Občina Šmartno, ki nam je zagotovila potrebna sredstva, in Mustang bar, ki nas je na koncu pogostil. Najlepša hvala županu Rajku in njegovim občinskim sodelavcem, birtu Boštjanu in kuharju Lovru. Zahvaljujemo se seveda tudi vsem udeležencem akcije, ki so si vzeli čas za okolje, tako našim članom kot tudi vestnim krajanom.

Za prevzem odpadkov se zahvaljujemo KSP Litija.

Se vidimo drugo leto!

13. Pohod po Jablaniški poti je minil v lepem spomladanskem vzdušju

Avtorica prispevka: Mojca Hauptman

V soboto, 2. 4. 2016, je bila Jablaniška dolina v duhu že tradicionalnega 13. Pohoda po Jablaniški poti.

Množico pohodnikov je pričakala nasmejana skupina prostovoljk iz vrst društva Laz, ki je bil ponovno organizator pohoda. Izredno lepo vreme je omogočilo, da je bila nenaporna 15 kilometrov dolga pot suha in zelo prijetna, kar se je pokazalo tudi na dobri volji številnih pohodnikov. Letošnja ponudba je bila malce okrnjena, saj je uvedba davčnih blagajn onemogočila del pristne domače ponudbe ob poti. Vendar so se vse pomanjkljivosti razblinile na cilju v Gradišču pri Litiji, kjer je prisotne zabaval stand up komik Blaž Babič, zapele pa so jim predane članice Ženskega pevskega zbora Laz. Prav tako pa so jim zaigrali mladi harmonikarji, ki so posebnost našega pohoda, saj ga spremljajo že od samega začetka. Ob povratku v dolino so si pohodniki z navdušenjem ogledali prenovljeno Domačijo spominov – razstavo, ki je letos naslovljena Potovanja in je po predhodni najavi na ogled skozi celo leto.

Nasmejani obrazi pohodnikov so nas spodbudili, da z organizacijo pohoda nadaljujemo tudi naslednje leto.

Grad Bogenšperk je obiskala ministrica Alenka Smerkolj

UTRIP SRCA SLOVENIJE WWW.SRCE-SLOVENIJE.SI

Avtorica prispevka: Mija Bokal

V okviru vladnega obiska v Osrednjeslovenski statistični regiji je v sredo, 11. maja 2016, Srce Slovenije obiskala ministrica za razvoj, strateške projekte in kohezijo Alenka Smerkolj z delegacijo. Na gradu Bogenšperk so jo sprejeli direktorica Razvojnega centra Srca Slovenije Aleksandra Gradišek, župan občine Šmartno pri Litiji Rajko Meserko in župan občine Litija Franci Rokavec.

Direktorica Javnega zavoda Bogenšperk **Jožica Vovk** je ministrico vodila po gradu in jo seznanila s projekti, ki jih na gradu načrtujejo za njegov nadaljnji razvoj. Sledilo je delovno srečanje, na katerem je Aleksandra Gradišek ministrici predstavila Razvojni center Srca Slovenije in rezultate 15-letnega delovanja. Ministrica je poudarila, da se področja delovanja Srca Slovenije odlično skladajo z usmeritvami novega strateškega okvira razvoja Slovenije do 2050, v katerem je izpostavljena pomembnost narave, samooskrbe, inovativnosti, varnosti, kakovostnega življenja in blaginje. Izpostavljeno je bilo, da zaposleni in partnerji Razvojnega centra Srca Slovenije znajo, hočejo in zmorejo biti eksperiment na področju horizontalnega razvoja in razvojni partner Službi Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko.

Delovno srečanje z ministrico na gradu Bogenšperk

Direktor urada za kohezijsko politiko **Bojan Suvorov** je poudaril, da Razvojni center Srca Slovenije že sedaj izvrstno pripravlja projekte za evropske programe transnacionalnega programa. Razvojni center Srca Slovenije je namreč doslej sodeloval že pri 26 mednarodnih projektih 14 evropskih programov in je vpet v mednarodno partnersko mrežo s skoraj 200 organizacijami iz 33 držav.

Poleg že omenjenih so bili na delovnem srečanju prisotni še **Karmen Sadar** z Občine Šmartno pri Litiji, **Meta Ponebšek** z Občine Litija, predsednik LAS Srce Slovenije **Željko Savič,** litijski podjetnik **Jože Kos** in poslanec **Marjan Dolinšek.**

KOBEIN MINI
Več kot le davčna blagajna
= sodoben, enostaven, zmogljiv in ugoden program za blagajniško poslovanje
že od 9,60 EUR +DDV mesečno
Do svoje blagajne dostopajte s katerekoli naprave vedno in povsod.
Zanesljiva podpora uporabnikom.
Paketa zasnovana za potrebe tako manj, kot tudi bolj zahtevnih uporabnikov.
Brezplačen 30-dnevni preizkus.
V paketih vključena aplikacija za tablico in pametni telefon z operacijskim sistemom Android.
V paketih vključen tudi računovodski vmesnik, ki olajša delo vam in vašemu računovodji.
Brez vezave v primeru mesečnega najema - primerno za sezonsko uporabo.
Primerno za uporabo v vseh vrstah dejavnosti.
Brezplačne redne in zakonske nadgradnje.
Razvito v Šmartnem
Preverite našo ponudbo na spletni strani www.kobeinmini.eu.
040 28 33 28
Pokličite nas in svetovali vam bomo.
Powered by KOPIT

Na drugem Vikendu odprtih vrat v Šmartnem pri Litiji je dišalo po domačih dobrotah

Avtorica prispevka: Mija Bokal

Okušanje domačih dobrot, nabiranje in spoznavanje zelišč, izdelovanje lončarskih izdelkov, vodeni ogledi po dišečih vrtovih in sadovnjakih, pohajkovanja po bližnjih hribih, ogledi ekoloških kmetij, razstav in zgodovinsko bogatih cerkva ter pestri kulturni dogodki so skupni imenovalec Vikenda odprtih vrat v Šmartnem pri Litiji. »Drugi letošnji Vikend odprtih vrat smo organizirali v sodelovanju z Javnim zavodom Bogenšperk in lokalnimi ponudniki. Veseli nas, da se je v dogajanje vključilo kar 20 ponudnikov, zadovoljni smo tudi z obiskom,« je povedala Aleksandra Gradišek, direktorica Razvojnega centra Srca Slovenije.

Obiskovalci so lahko na **zeliščarski domačiji Pivec** okušali domače zeliščne piškote, si ogledali notranjost domačije in se udeležili poučne zeliščarske delavnice. »Z zelišči in zemljo živim. Ljudi bi rada naučila, da je narava njihova prijateljica. Naj gredo v gozd in si naberejo, kar potrebujejo za svoje zdravje. Kopriva je koristna za čiščenje organizma, melisa za pomiritev, ajbiš za dihala. Star pregovor pravi 'če na vrtu raste žajbelj, v hiši ni bolezni'," je povedala Jožica Bajc Pivec. Vrata sta na stežaj odprli še zeliščarski kmetiji na Gradišču pri Litiji: **kmetija Pr'Janez** in **Eko domačija Vovk,** na **Domačiji spominov Samec** pa je bila na ogled njihova razstava spominkov iz 60. let prejšnjega stoletja.

V trškem jedru Šmartnega pri Litiji je bil organiziran voden ogled bogate krajevne kulturne dediščine. **Društvo Lila** je organiziralo delavnico barvanja z voščenkami in temperami za otroke, **zavod Ustvarjalno središče Breznikar** pa predavanje z ogledom razstave o šmarskem rojaku Davorinu Martinu Matvejeviču Hostniku. V delavnici **Barbare Dacar** so prikazali dela na lončarskem vretenu, v umetnosti izdelave skodelic pa so se udeleženci lahko preizkusili tudi sami. V **Mesnici Šmartno, Mego d. o. o.,** ni manjkala degustacija mesnih dobrot z žara.

Že tradicionalno so se obiskovalci v organizaciji Športnega društva Javor z veseljem podali na voden sprehod po **Javorski energijski poti.** »Ravnamo se po keltskem horoskopu, obiskati je mogoče sedem energijskih točk, vsaka ima svoj zdravilni učinek. Ponosni smo tudi na tukajšnja drevesa, še zlasti na nešpljo, znano staroslovansko drevo. Smo tudi prvi, ki izdelujemo zeliščno olje s sivko," je dejal Janez Končina Javorski.

Posebej zanimivo je bilo dogajanje na **gradu Bogenšperk,** kjer je pod pokroviteljstvom Unesca potekala prireditev **Bogenšperk: kjer se srečata Vzhod in Zahod.** Dogodek je popestrila orientalska glasbeno-plesna predstava z naslovom Orient sreča Okcident, v izvedbi slovenskega ansambla Nova Schola Labacensis. V nedeljo so na gradu svečano praznovali Valvasorjev rojstni dan. V čas 17. stoletja je prisotne popeljala grajska gospoda, nakupovati je bilo mogoče na grajski tržnici, organizirali so tudi dejavnosti za otroke. Potekal je voden pohod po Valvasorjevi krožni poti.

Obiskovalci so se lahko odpravili na Veliko Štango, si ogledali **cerkev sv. Antona Padovanskega,** se ustavili na degustaciji domačih mesnin v **gostilni Pri Janezu** ali se odpravili na voden sprehod po **Čebelarski gozdni učni poti,** kjer so jih poučili o vinogradniškem okolju in čebelarskih pašah. Dogajalo pa se je tudi na Primskovem. Organiziran je bil voden ogled starodavnega tabora s Cerkvijo Marijinega rojstva na Gradišču in razstave Rastoča knjiga **Etnološkega društva Jurija Humarja.** Na **Eko kmetiji Vodnjov** je bilo mogoče izvedeti vse o pridelavi sadja in gojenju sadnih dreves. Kot nam je zaupal Klemen Vodnjov: »Imamo sadovnjak z več kot 100 sortami in 30 vrstami sadja, kot so jablana, sliva, hruška, kutina, nešplja, aronija, kaki in druge. Pridelujemo tudi sadne lističe in različne marmelade; aronijina gre najbolje v promet. Smo certificirana eko kmetija.« Svoje posestvo z višavskim škotskim govedom, jelenjadjo, ribami in kozami so pokazali na **ekološki kmetiji Kordiš.**

Za sladke užitke so poskrbeli v **Gostišču pri Rozi** in v **Krčmi na gradu Bogenšperk,** sveže postrvi so ponudili v **Pustovem mlinu.** Po vseh dobrotah so se obiskovalci lahko udeležili skupinske vadbe na trim stezi gradu Bogenšperk, ki jo je organiziral **Zavod za šport, sprostitev in rekreacijo Lamfit.**

Naslednji Vikend odprtih vrat bo **od 17. do 19. junija v Litiji,** spremljajte napovedi na www.srce-slovenije.si/turizem/vikendi.

Mostiček v novi preobleki

Avtorica prispevka: Alenka Kralj

Četrto sezono spremljam dogajanje »za vodó« (tako pravimo okoliški prebivalci predelu ob potoku od izliva Črnega potoka v Reko pa tja do Zagorice), povezano z lesenim mostičkom. Pred slabimi štirimi leti so prve korake preko mostička naredili vrtčevski otroci, saj je bil objekt postavljen predvsem zaradi njih – tako so po najkrajši mogoči in varni poti prispeli od vrtca do gozdnega igrišča na Slatni. Uporaba mostička je bila dovoljena tudi drugim sprehajalcem, zato smo se kmalu preko njega podali bližnji sosedje z Ustja, ki smo se že prej redno sprehajali ob potoku. Zahajati smo začeli preko novega objekta, od tam pa bolj ali manj na novo odkrivali poti in kolovoze, ki prepredajo bližnjo vzpetino, ter se podajali v gozd, da bi se naužili tišine in svežega zraka. Nekateri so na bližnji izvir na desnem bregu Reke začeli hoditi po vodo ali pa so se tam le odžejali. V zadnjem času, odkar ima Šmartno t. i. obvoznico, srečujemo »za vodó« vse več sprehajalcev in tekačev tudi iz nekoliko bolj oddaljenih naselij – iz Črnega Potoka, Litije in od drugod, tako da postaja ta predel očitno priljubljeno sprehajalno in rekreativno področje; seveda tudi oni s pridom uporabljajo mostiček.

Pogled na prenovljen mostiček

Mostičku v tem obdobju žal ni bilo prizaneseno – narasel potok je kmalu odnesel osrednji nosilni steber, a močna konstrukcija je vzdržala; nekoliko bolj je bil majav, a še vedno smo zaupali, da je dovolj trden, in ga brez strahu uporabljali. Preteklo poletje pa smo mnogi žalostno zrli v ožgano tramovje, ograjo in od ognja načete pohodne deščice. Zdelo se je, da mostičku ni namenjeno, da bi obstal in služil svojemu namenu. Tudi otrok iz vrtca ni bilo več moč videti na prijetni sprehajalni poti.

Ekipa zagnanih krajanov se je odločila objekt obnoviti. V začetku letošnjega aprila je stekla akcija, ki je bila zaključena v soboto 16. 4. Mostiček je dobil nove pohodne deščice, dodatne podpornike, stebričke z ograjo, ob mostičku pa je zrasla še klopca, ki vabi sprehajalce, tekače …, da se usedejo, užijejo nekaj trenutkov v samoti ali pa poklepetajo z mimoidočimi.

Ne morem se pobahati, da sem sodelovala pri gradnji, vzdrževanju ali pri obnavljanju mostička, a sem uporabnica te pridobitve. Naj v svojem prispevku vsaj pohvalim vse bližnje in daljne sosede in se jim zahvalim, ker so si vzeli čas, energijo in zagotovo tudi sredstva, da so podprli dosedanje akcije ob postavitvi in obnovi mostička ter ga ponovno naredili varnejšega za male in velike sprehajalce.

Projekt obnove mostička je zaključen!

Avtor prispevka: Ekipa za obnovitev in ohranitev mostu

Dve soboti, eno deževno in eno sončno, smo civili, ki nam ni vseeno, preživeli ob naši Reki. V celoti smo obnovili mostiček na Jezeh, da bodo malčki končno lahko na poti do svojih gozdnih igrišč varno prečkali reko. Namenjen je seveda tudi vsem ostalim pohodnikom, sprehajalcem, sprehajalcem psov, kolesarjem …

Lansko poletje je mostiček doletela kruta usoda ognja in žage. Usodo so mu krojili neznani vandalski vagabundi. Odločili smo se, da je za življenje v našem kraju precej pomemben, zato ga je bilo, ne glede na zlobo posameznikov, potrebno obnoviti. Vodja projekta je bila Duši Pevec, ki je v prvi vrsti skrbela za vso logistiko, pravočasno ukrepanje in sodelovanje vpletenih, pa tudi za končno vremensko zaščito mostu. Ostali smo ji sledili in nastala je prijetna ekipa za obnovitev mostu. Upamo, da nam je uspelo, kar smo si zadali.
Po zaključenem projektu se v prvi vrsti zahvaljujemo vsem prostovoljcem, ki ste si vzeli čas, poprijeli za delo in imeli v nahrbtniku orodje in okrepčila (Duši, Vojko, Andrej, Franci, Tone, Jure, Manca, Domen, Sašo, Jakob, Rok, Savo, Mateja, še en Rok in vsi ostali, ki smo vas mogoče pozabili omeniti – pozabljenim se opravičujemo). Velika zahvala gre Občini Šmartno (Rajko Meserko, Karmen Sadar in sodelavci), ki nam je odobrila ves potreben les za gradnjo in nam ga tudi dostavila (Stane Groznik). Z lesom se je ukvarjal tudi gozdarski mojster Janez Nograšek. Najlepše se zahvaljujemo Tonetu Vrhovcu, ki nam je daroval ves potrošni material, zaščitno mrežo, nam posodil orodje in seveda tudi poprijel za delo. Šmarski gasilci so posodili agregat. Bližnji sosedje, uporabniki mostu in možje (Eli, Magda, Jure, Andrej, Simona, Demi), pa so poskrbeli, da nismo bili lačni ali žejni, da smo popili tudi kavo, pojedli odličen štrudelj, poleg narezkov in golaža pa še uživali v domačem kruhu.

Še enkrat najlepša hvala vsem sodelujočim, omenjenim in podpornikom.
Naj vam bo korak lahek!

P.S.: Vagabunde, nepridiprave z vžigalicami in žago, pa naprošamo, naj nam mostiček pustijo pri miru, ker bomo morali naslednjič zgraditi betonskega ali kovinskega.

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO ZAVRSTNIK IN 25 LET REPUBLIKE SLOVENIJE

Praznovanje z veliko vaško gasilsko veselico bo 25. 06. 2016 ob 20.00 uri.

VABLJENI V ZAVRSTNIK!

Za srečelov, hrano in pijačo bodo poskrbeli zavrstniški gasilci, za zabavo pa ansambel **KATRCA.**

VABIMO

vas na 2. festival

»DRUŽINA POJE«,

ki bo v nedeljo, 19. 6. 2016, ob 16. uri

NA GRADU BOGENŠPERK.

gostje: Pritrkovalci iz Šentvida pri Stični in Šmartnega pri Litiji

PROSVETNO DRUŠTVO ŠMARTNO

Festival Družina poje Bogenšperk 2015

DAN SIVKE IN ODPRTIH VRAT PRI JANEZU JAVORSKEM

sobota 2. julij 2016

PROGRAM:

od 10.00 ure dalje :
- vabljeni na sprehod po **JAVORSKI ENERGIJSKI POTI**.
- obiskovalcem bo prikazano naravno sušenje zelišč.
- razstava zeliščnih in drugih izdelkov članov društva ŠD JAVOR.

od 14.00 ure dalje :
- bodo članice **Društva podeželskih žena in deklet Polšnik** ponujale obiskovalcem domače dobrote.

od 17 ure dalje :
- nastop **Anje Bregar** - HARMONIKA- Glasbena šola Bučar
- nastop pevskega zbora **KUD Fran Maselj Podlimbarski iz Krašnje**-ljudske pesmi.
- nastop **Benjamina Avsec-** HARMONIKA- Glasbena šola Bučar.
- nastop **VETERANSKE TAMBURAŠKE SKUPINE BISERNICA- RETEČE.**
- nastop **Lane Doblekar** - HARMONIKA- Glasbena šola Bučar

Vljudno vabljeni vsi ljubitelji narave in pozitivne energije. VSTOP PROST !

JANEZ JAVORSKI 041 614 536

ŠD Javor, Javorje 23, 1275 Šmartno pri Litiji
http://www.srce-me-povezuje.si/sdjavor
http://trgovina.janezjavorski.si/

GEOGRAFSKE KOORDINATE
zemljepisna širina : N 46 stopinj 0 minut 10,3 sekund
zemljepisna dolžina : E 14 stopinj 50 minut 6,52 sekund

POLETJE NA GRADU BOGENŠPERK

*****

2. junij–21. avgust 2016
JOŽE MEGLIČ, likovna razstava

*****

Nedelja, 19. junij 2016, ob 16. uri
FESTIVAL DRUŽINA POJE

*****

Torek, 28. junij, ob 18. uri
VPIS OTROK V ZLATO KNJIGO IN KNJIGO DOSEŽKOV

*****

Nedelja, 3. julij 2016, ob 20. uri
KONCERT SKUPINE EROIKA
Cena vstopnic v predprodaji 18 €, na dan koncerta 20 €

*****

3.–8. julij 2016
3. VALVASORJEVI MEDNARODNI GRAFIČNI DNEVI
V mesecu juliju bomo na gradu Bogenšperk ponovno obudili grafično delavnico z uveljavljenimi mojstri iz Slovenije, Hrvaške in Srbije.

*****

13.–15. julij 2016
IZOBRAŽEVALNA GRAFIČNA DELAVNICA
Prijave sprejemamo v JZ Bogenšperk: info@bogensperk.si.

*****

25. avgust 2016 ob 11.30 uri
RAZSTAVA O DRUŽINI WINDISCHGRAETZ

Le delo, skrb, ljubezen in trpljenje,
izpolnjevalo tvoje je življenje;
vse do zadnjega si upala in se bala,
da bolezen s trdo voljo boš odgnala.
Pa pošle so ti moči
in zaprla trudne si oči.
A v naša srca si se vpisala,
in čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, babice, prababice, sestre in tete

OLGE BERČON,

4. 7. 1938–16. 4. 2016, iz Šmartnega pri Litiji.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala za vse izrečeno sožalje in tolažilne besede, darovano cvetje, darove za svete maše in sveče, ki bodo gorele v njen spomin. Posebej se zahvaljujemo župniku g. Janezu Kvaterniku za lepo opravljen pogrebni obred in vse besede upanja ter tolažbe, ki nas bodo vodile, da bomo v veri našli moč in zmogli razumeti skrivnostna božja pota. Hvala tudi ge. Justini za poslovilne besede.

Žalujoči: domači

Krajevne novice
Glasilo občine Šmartno pri Litiji

Povabilo k pisanju prispevkov za Krajevne novice

Naslednja številka dvomesečnega občinskega glasila bo izšla avgusta 2016, avtorje prispevkov pa vljudno naprošamo, da nam jih pošljejo najpozneje do 20. 7. 2016 v elektronski obliki na naslov: uredništvo@krajevne-novice.si.

Uredništvo Krajevnih novic

ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi mož, brat, oče, dedek in pradedek

JOŽE KUHELJ,

12. 1. 1932–17. 3. 2016, Obla Gorica 3, Primskovo.

Vso zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Zahvala gospodu župniku Jožetu Hauptmanu, pevcem, govornicama ge. Tatjani in ge. Marinki Vidgaj, pogrebnikom . . . Posebno zahvalo izrekamo patronažni sestri ge. Tini. Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Tam, kjer si ti,
ni sonca, ne luči,
le tvoj nasmeh nam v srcih še živi

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

ANTONIJA IZLAKAR, roj. Grom,

iz Bukovice, Šmartno pri Litiji.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala g. župniku Janezu Kvaterniku za lepo opravljen obred, sosedi Ljubici Stanenkovič, osebju Splošne bolnišnice Trbovlje, Mileni Strmljan in Mihaeli Kotar za poslovilne besede, Janiju Izlakarju za zaigrano žalostinko, pevcem skupine Lipa, Antonu Hauptmanu in Marjanu Okornu s KSP Litija!

Žalujoči: hčerke Zvonka, Pavla, Ani in sin Marko z družinami

Vsakdanje življenje in gospodarska razvitost Šmartnega med obema vojnama

Avtor prispevka: Tadej Čopar

Prebivalstvo v Šmartnem in okolici se je preživljalo večinoma s poljedelstvom, nekateri posamezniki pa so našli delo tudi drugod, npr. v gostilnah, trgovinah in manjših obrtnih delavnicah, ki so takrat delovale v Šmartnem in bližnji okolici.

Med gostilnami se v virih navajajo npr. Maček, Robavs, Vozel, Krznar, Hostnik, Strman, Grčar, Gradišek in Železnik, med trgovinami pa Kmetijska zadruga, Leskovec, Nograšek, Novak, Šuc, Strman, Gruden in Razboršek (trgovine z mešanim blagom), Drčar in Deržič (pekariji, ki sta prodajali kruh). Med manjšimi obrtniki se omenjajo čevljarji (Nograšek, Hribovšek, Mrzel, Mandelj, Breznikar), šivilji (Janša, Meke), fotografa (Ljubič, Krema), zidarski mojster (Gradišek), peka (Drčar, Deržič), krojači (Jeriha, Flisek, Mrzel, Rus), pletilja (Šuc), mesarja (Robavs, Maček), kovač (Ilovar), kolar (Škoda), ključavničar (Kepa), tapetnik in sedlar (Kolar) in fužinar (Mah). Prebivalci Šmartnega in okolice so se lahko zaposlovali tudi v dveh večjih gospodarskih obratih, ki sta takrat delovala v Šmartnem. To sta bila Usnjarna Knaflič in Izgorškov mizarski obrat. Ta dva obrata sta v tem času tehnološko napredovala in uspešno delovala. Izgorškov mizarski obrat je npr. izdeloval opremo za Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani in bežigrajsko gimnazijo. Nekateri so služili pri graščakih v okolici Šmartnega. Na gradovih so služili npr. kot oskrbniki gozdov, oskrbniki obdelovalne zemlje, oskrbniki gospodarskih poslopij ali kot hlapci in dekle v hlevih. Takrat je bilo v okolici Šmartnega več gradov kot danes in so bili v lasti plemiških rodbin. V Krajevnem leksikonu Dravske banovine iz leta 1937 je zapisano, da je bila takrat graščina Črni potok v lasti rodbine Medica, Bogenšperk in Slatna v lasti rodbine Windischgrätz, Grmače pa v lasti rodbine Apfaltrern. Izmed naštetih gradov sta se do danes ohranila le Bogenšperk in Črni potok. Nekateri Šmarčani so se zaposlili v rudniku Sitarjevec in njegovi topilnici v Litiji ali v Predilnici Litija.

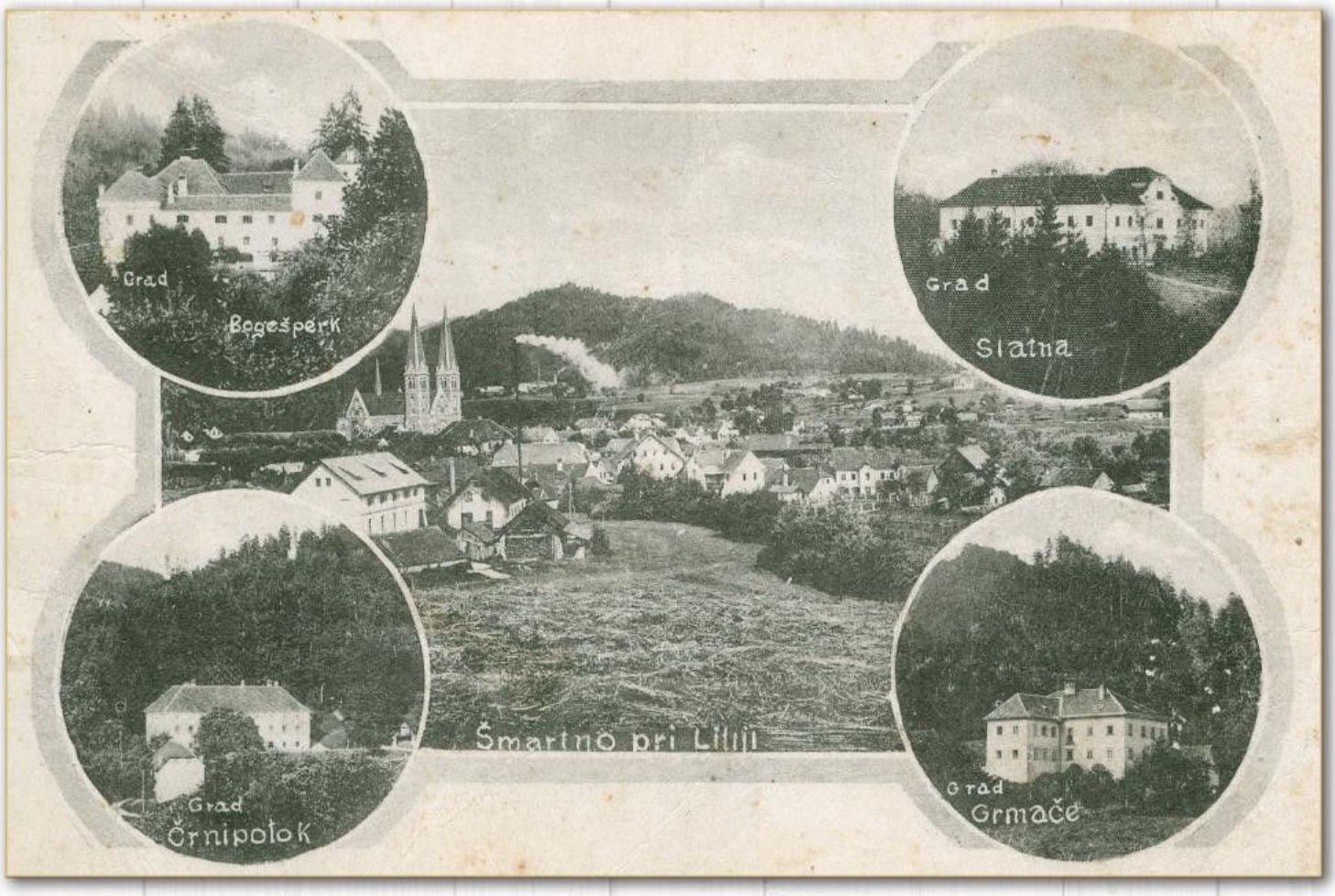

Razglednica Šmartnega pri Litiji z okoliškimi gradovi iz leta 1931 (vir: Domoznanska zbirka Knjižnice Litija)